

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2016
Senát II

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 554/2013
populárny názov	Rozhodovanie odvolacieho súdu o návrhu na zmenu účastníka konania
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na zmenu účastníka konania prekročil všeobecne akceptované hranice procesnoprávneho prieskumu návrhu na zmenu účastníka konania, využíjúc na odôvodnenie nevyhovenia tomuto návrhu hmotnoprávnu argumentáciu, ktorá je v zásade vlastná rozhodovaniu vo veci samej, čo považuje za jeho pochybenie. Ústavný súd však považoval za relevantné vyhodnotiť intenzitu tohto pochybenia krajského súdu z ústavnoprávneho hľadiska, t. j. či vzhľadom na okolnosti danej veci dosiahlo ústavnoprávny rozmer a či bolo spôsobilé svojimi dôsledkami porušiť sťažovateľkou označené práva. Ústavný súd dospel k záveru, že to tak nie je.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2013 doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) zo 16. apríla 2013 v konaní o zaplatenie peňažnej sumy. Dňa 26. júla 2013 bola ústavnému súdu doručená ďalšia sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu z 9. mája 2013 v tom istom súdnom konaní. Zo sťažností a z príloh k nej doručených vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou vedenou Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) domáhala od žalovaného zaplatenia peňažnej sumy titulom úhrady ceny diela. Okresný súd rozsudkom zo 4. októbra 2011 žalobu sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 26. júna 2013 ďalej uvádza, že v priebehu odvolacieho konania podaním zo dňa 14. 03. 2013 oznámila súdu, že po podaní odvolania došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom odvolacieho konania a navrhla, aby porušovateľ pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu. Krajský súd o návrhu na zmenu účastníka rozhodol uznesením zo 16. apríla 2013 tak, že tomuto návrhu nevyhovel. Sťažovateľka má za to, že porušovateľ o jej návrhu rozhodol arbitrárne.

	<p>Krajský súd na základe podaného odvolania rozsudkom z 9. mája 2013 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 4. októbra 2011 s tým, že okresný súd vykonal v intenciách návrhov účastníkov konania dostatočné dokazovanie, z neho vyvodil správne skutkové zistenia a dospel k správnym právnym záverom. Podľa sťažovateľky k porušeniu ňou označených práv došlo v dôsledku toho, že krajský súd dospel v rozsudku z 9. mája 2013 k nesprávnym záverom týkajúcim sa otázky podstatnej pre rozhodnutie tejto veci a rozsudok podľa sťažovateľky nespĺňa požiadavky § 157 ods. 2 OSP. V dôsledku uvedeného postupu súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci bola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom.</p> <p>Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 1. júla 2015 prerokoval sťažnosti sťažovateľky a uznesením č. k. PLs. ÚS 5/2015-6 ich spojil na spoločné konanie vedené pod sp. zn. IV. ÚS 554/2013.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľka v sťažnosti z 26. júna 2013 namieta, že krajský súd rozhodol o jej návrhu na zmenu účastníka konania napadnutým uznesením arbitrárne. Argumentuje tým, že krajský súd namietaným uznesením zo 16. apríla 2013 poprel zmysel § 92 OSP, prejudikoval rozhodnutie vo veci samej a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom neodôvodnil.</p> <p>Sťažovateľka v sťažnosti z 26. júla 2013 namieta, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom názore, a tvrdí, že nepostupoval podľa § 157 ods. 2 OSP.</p> <p>Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu o platnosti zmluvy o nájme a tiež dohody o započítaní. S poukazom na rozsiahle odôvodnenie napadnutého rozsudku ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom oboch všeobecných súdov nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. Ústavný súd z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že tento sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v predmetných konaniach dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti danej veci vrátane otázky zámeny účastníkov konania. Už odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. V danom prípade odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tieto minimálne limity ústavnej akceptovateľnosti prekračuje. Podľa názoru ústavného súdu dôvody napadnutého rozsudku krajského súdu uvedené v jeho odôvodnení sú zrozumiteľné a dostatočne logické, nevykazujú znaky svojvoľnosti a sú z ústavného hľadiska udržateľné.</p> <p>Nad rámec tohto záveru ústavný súd poukázal na to, že sťažovateľka v súvislosti s namietaným porušením jej práv tvrdí, že krajský súd jej odňal možnosť konať pred súdom, čo zakladalo dôvod na podanie dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorý však sťažovateľka nevyužila. Pritom v súlade s judikatúrou ústavného súdu môže ústavný súd prijať sťažnosť na ďalšie konanie a meritórne o nej rozhodnúť až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci už nemajú možnosť namietané porušenie základných práv alebo slobôd napraviť. Iba za predpokladu, že sťažovateľ využil všetky jemu dostupné právne prostriedky ochrany svojho základného práva a nebol s ich uplatnením úspešný, môže predložiť sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre namietané porušenie svojho základného práva alebo slobody.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd spojil konanie o sťažnostiach sťažovateľky do jedného konania, musel sa vyrovnávať v jednom konaní s ústavnoprávnymi námietkami vznesenými k obidvom napadnutým rozhodnutiam krajského súdu vydaným v tom istom konaní.</p>

	<p>Čo sa týka posúdenia ústavnej akceptovateľnosti uznesenia krajského súdu zo 16. apríla 2013, ústavný súd poukázal na právnu úpravu týkajúcu sa zmeny účastníka konania relevantnú v čase rozhodovania krajského súdu. Ústavný súd sa k zmene účastníka konania vyjadril vo svojom skoršom rozhodnutí, keď vyslovil, že výklad § 92 ods. 2 a 3 OSP, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o návrhu podľa tohto ustanovenia nie je povinný skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky ako jednej z právnych skutočností predpokladaných v tomto ustanovení, neodporuje zneniu a účelu predmetného ustanovenia, predstavuje jeden z možných výkladov § 92 ods. 2 a 3 OSP a je aj ústavne udržateľný, súc si vedomý aj rozchádzajúcej sa judikatúry všeobecných súdov pri aplikácii uvedeného ustanovenia.</p> <p>Ústavný súd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu musí prisvedčiť sťažovateľke, že krajský súd pri rozhodovaní o jej návrhu na zmenu účastníkov konania podľa § 92 ods. 1 OSP prekročil všeobecne akceptované hranice procesnoprávneho prieskumu návrhu na zmenu účastníka konania, využíjúc na odôvodnenie nevyhovenia tomuto návrhu hmotnoprávnu argumentáciu, ktorá je v zásade vlastná rozhodovaniu vo veci samej, čo považuje za jeho pochybenie. Ústavný súd však považoval za relevantné vyhodnotiť intenzitu tohto pochybenia krajského súdu z ústavnoprávneho hľadiska, t. j. či vzhľadom na okolnosti danej veci dosiahlo ústavnoprávny rozmer a či bolo spôsobilé svojimi dôsledkami porušiť sťažovateľkou označené práva. Ústavný súd dospel k záveru, že to tak nie je.</p> <p>Ústavný súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na skutočnosti poukazujúce na vzájomnú časovú a vecnú a aj procesnú prepojenosť oboch rozhodnutí (aj vzhľadom na spojenie oboch vecí na rozhodnutie ústavného súdu a rozhodnutie o nich v jednom konaní, ktoré navrhla a aj požadovala samotná sťažovateľka, čím uznala ich vzájomnú procesnú aj vecnú súvislosť/prepojenosť).</p> <p>Ústavný súd zoberal do úvahy aj skutočnosť, že meritórne rozhodnutie krajského súdu z 9. mája 2013 obsahuje hmotnoprávne závery, ktoré sú po právnej a skutkovej stránke nezávislé od procesného rozhodnutia o zmene/zámene účastníka konania, a preto znižujú intenzitu procesného pochybenia krajského súdu pri vydaní napadnutého uznesenia, ktoré (pochybenie) podľa názoru ústavného súdu nedosiahlo ústavnoprávny rozmer, a nebolo teda v konečnom dôsledku spôsobilé z tohto dôvodu porušiť sťažovateľkou označené práva uznesením krajského súdu zo 16. apríla 2013. Uplatniac materiálne chápanie ústavnosti, ústavný súd dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti uznesenia krajského súdu zo 16. apríla 2013, a preto sťažnosti sťažovateľky z 25. júna 2013 nevyhovel. Opačný záver by ústavný súd v danom prípade považoval za prísne formalistický.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnostiam sťažovateľky nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: m. m. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012, I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 628/2013, IV. ÚS 231/2014, IV. ÚS 64/2013, m. m. IV. ÚS 19/2012, III. ÚS 37/2012</p>
<p>súvisiace právne predpisy klúčové slová</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 77/2014</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Rehabilitačné konanie a obnova konania</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>16.12.2015</p>
<p>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</p>	<p>Protokol č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 4 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1</p>

	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 5 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 40 ods. 5 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Judikátorne, ani v akadémii nie je doriešené, či je vôbec možná obnova súdneho rehabilitačného konania, či ide o obnovu konania trestného, alebo ide o obnovu konania rehabilitačného. Uzavretosť, dobovosť rehabilitačného konania skôr napovedá, že možno obnoviť trestné konanie, ale nie rehabilitačné konanie – to by bola obnova obnovy.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom bývalého Vojenského súdu I. stolice Banská Bystrica zo 7. novembra 1947 bol zomrelý manžel sťažovateľky uznaný vinným zo zločinu porušenia subordinácie a bol za to odsúdený na trest zostreného žalára v trvaní 7 mesiacov nepodmienečne. Manžel sťažovateľky totiž odoprel vykonávať vojenskú službu, lebo mu v tom bránilo jeho svedomie a náboženské presvedčenie. Po prepustení z výkonu trestu bol znova povolaný na výkon vojenskej služby a znova odsúdený, a to rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu Bratislava z 15. mája 1958 pre trestný čin vyhýbania sa služobnej povinnosti. Bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov nepodmienečne. Aj tento raz išlo o to, že manžel sťažovateľky odoprel vykonávať vojenskú službu.</p> <p>Uznesením bývalého Vojenského obvodového súdu Bratislava z 19. augusta 1992 bol pôvodný rozsudok z roku 1958 zrušený vo výroku o treste a následným rozsudkom rovnakej spisovej značky z 29. septembra 1992 bolo pri nezmenenom výroku o vine rozhodnuté, že sa upúšťa od potrestania.</p> <p>Sťažovateľka je toho názoru, že manžel sťažovateľky bol nevinný, odsudzujúci rozsudok bol nespravodlivý a rehabilitačné konanie sa vykonalo nedôsledne, preto podala návrh na obnovu konania. Uznesením okresného súdu z 22. januára 2013 bol návrh sťažovateľky na obnovu konania zamietnutý. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť. Uznesením krajského súdu zo 4. apríla 2013 bola sťažnosť zamietnutá s tým, že pre obnovu konania neboli splnené podmienky podľa Trestného poriadku a zásada <i>ne bis in idem</i> nebola porušená. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré bolo odmietnuté uznesením najvyššieho súdu z 2. októbra 2013 ako neprípustné. Sťažovateľka toho názoru, že v konaní vedenom okresným súdom došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu, nakoľko rozhodoval samosudca, hoci išlo o návrh na povolenie obnovy rehabilitačného konania podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rehabilitácii“ alebo „zákon č. 119/1990 Zb.“), pričom podľa § 7 ods. 3 zákona o súdnej rehabilitácii mal rozhodovať senát. Porušenie práva na zákonného sudcu je samo osebe dôvodom na zrušenie napadnutých rozhodnutí. Napokon je sťažovateľka toho presvedčenia, že došlo k porušeniu zásady <i>ne bis in idem</i>. Manžel sťažovateľky bol pre trvalé odopretie vojenskej služby odsúdený už rozsudkom z roku 1947, potom bol z rovnakého dôvodu odsúdený rozsudkom z roku 1958. Nemožno súhlasiť s názorom, podľa ktorého išlo o dve diametrálne odlišné konania, pretože v oboch prípadoch bol manžel sťažovateľky odsúdený za trvalé odopretie vojenskej služby. Skutočnosť, že vzhľadom na zmenu trestného práva hmotného došlo k inému pomenovaniu zhodného skutku, nič nemení na tom, že došlo k porušeniu zásady <i>ne bis in idem</i>.</p>
z odôvodnenia	<p>Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie ústavnosti (práva na zákonného sudcu a zákazu <i>ne bis in idem</i> - nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby) rozhodnutí trestných súdov, ktoré neotvorili odsúdenie manžela sťažovateľky („odpierača“) po tom, čo mu Vojenský obvodový súd Bratislava v roku 1992 v rozhodnutí o súdnej rehabilitácii zrušil trest ako neprimeraný, ale nie vinu, pričom pri nepovolení obnovy konania rozhodoval na prvom stupni namiesto senátu samosudca a pri rozhodovaní nebolo zohľadnené súčasné poňatie konceptu <i>ne bis in idem</i> na „odpieračov“ v dobe neslobody.</p>

- *ratione personae*

Ústavný súd uviedol, že vzhľadom na citlivosť veci súvisiacej s identitou rodiny sťažovateľky a vysporiadania sa s dobou neslobody prijal túto sťažnosť na ďalšie konanie, aj keď nie je judikatórne a doktrínálne ustálené, či a do akej miery majú príbuzní zomrelých odsúdených ústavnoprávne pozície na ochranu ich práv. Okrem toho, ústavný súd prijal sťažnosť v období ustáľovania vzťahu ústavnej sťažnosti k trestnému dovolaniu, pričom sa neskôr ukázalo, že vzhľadom na skutočnosť, že proti tomuto typu uznesenia dovolanie nie je v žiadnom prípade prípustné, mala byť sťažnosť proti krajskému súdu odmietnutá ako podaná oneskorene. Na druhej strane ústavný súd vnímal, že v danej veci ide o vyjadrenie snahy o vyriešenie ústavnoprávnych nejasností v otázkach „odpieračov“.

Ústavný súd poznamenal, že predmetná vec je charakterizovaná zložitou previazanosťou troch časových, vývojových, resp. historických línií reflektujúcich stredoeurópske dejiny. (i) Prvou líniou je doba neslobody a diskontinuita súčasnej štátnosti voči nej. (ii) Druhú líniu predstavuje hľadanie postoja k „odpieračom“ v západnej spoločnosti. (iii) A napokon treťou líniou je vzťah súčasnosti k nápravám krívd v 90-tych rokoch. Ústavný súd tým chcel tiež vyjadriť, že účelom vysporiadania sa s dobou neslobody je dosiahnuť upokojenie v právnych statusoch dotknutých osôb. V predmetnej veci jeden skutok spadal do tretej republiky, druhý do doby neslobody, „odpierač“ bol čiastočne rehabilitovaný v roku 1992 a v súčasnosti sa 30 rokov po jeho smrti snaží jeho manželka o úplnú rehabilitáciu na základe výkladov „odpieračstva“ z polovice 90-tych rokov.

- *Nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby*

Najdôležitejšou zložkou veci je námietka sťažovateľky, že okresný súd a krajský súd porušili zákaz *ne bis in idem* tým, že neobnovili konanie, kde pôvodná „rehabilitačná obnova“ nezohľadnila koncepciu *ne bis in idem* vo vzťahu k „odpieračom“ a súčasnú koncepciu ľudskoprávnej ochrany, ktorá „odpieračstvo“ rešpektuje.

Okresný súd riadne uviedol, že dôvodom na povolenie obnovy konania nemôže byť použitie nesprávnej právnej kvalifikácie. Krajský súd sa s týmto explicitne stotožnil. Ústavný súd musí tejto argumentácii prisvedčiť. Argument nového poňatia *ne bis in idem* vo vzťahu k „odpieračom“, ktoré sa vyvíjalo v 90. rokoch samostatne a v previazanosti so slobodou náboženského vyznania a slobodou svedomia, akokoľvek vzhľadom na svoju hodnotovosť môže pripomínať niečo ako inštitucionálny fakt, ide o argument právny, a nie skutkový. Už to by stačilo na ústavnú akceptovateľnosť napadnutých rozhodnutí.

Judikatórne, ani v akadémii nie je doriešené, či je vôbec možná obnova súdneho rehabilitačného konania, či ide o obnovu konania trestného, alebo ide o obnovu konania rehabilitačného. Uzavretosť, dobovosť rehabilitačného konania skôr napovedá, že možno obnoviť trestné konanie, ale nie rehabilitačné konanie – to by bola obnova obnovy. Zároveň treba rozlišovať a nezamieňať obnovy skutkové a obnovy „právne“ (§ 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde, II. ÚS 46/20215, II. ÚS 111/2015, § 75 a nasl. zákona o ústavnom súde, § 394 ods. 4 Trestného poriadku), resp. skutkové a právne dôvody [§ 14 ods. 1 písm. d), e), či f) zákona o súdnej rehabilitácii]. Sťažovateľka svojím spôsobom žiada, na pôdoryse skutkovej obnovy (dnešný Trestný poriadok), na základe zmenenej *právnej* interpretácie, „právnu obnovu“ zo zákona o súdnej rehabilitácii.

Ústavný súd sa oboznámil s rehabilitačnými rozhodnutiami Vojenského obvodového súdu Bratislava, a to s uznesením z 19. augusta 1992 a rozsudkom z 29. septembra 1992. Prvým uvedeným rozhodnutím bol zrušený rozsudok Vojenského obvodového súdu Bratislava z 15. mája 1958, pretože výmera trestu bola v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť. Podľa dostupných dokumentov nebola proti tomuto rozhodnutiu podaná sťažnosť.

- „*ratione temporis*“

Rozhodnutie je z dnešnej perspektívy (pochopiteľne) lakonické, pravdepodobne poznačené porevolučnými novotami či mechanickosťou rozhodovania o množstve takýchto vecí. Ústavný súd chcel akcentovať, že rehabilitačné rozhodnutia boli prijaté už za nových, právno-štátnych štandardov, pričom aj samotný zákon o súdnej rehabilitácii je takouto hodnotovou normou. Tieto

	<p>právo-štátne hodnotové štandardy platia kontinuálne dodnes, a nie je nijaký dôvod vnášať do vysporiadania sa s minulosťou štvrtú časovú líniu, ktorá by dávala do kontrastu deväťdesiate roky a dnešok. V záujme právneho mieru už v zásade nie je vhodné kasačne zasahovať do týchto rehabilitačných rozhodnutí v režime obnovy konania na základe nových interpretácií.</p> <p>Sťažovateľka dala ústavnému súdu do pozornosti uznesenie Okresného súdu Prešov, ktorým tento povolil obnovu konania vedeného proti „odpieračovi“, ktorý bol v roku 1955 a 1957 dvakrát odsúdený za trestný čin vyhýbania sa služobnej povinnosti. Ústavný súd k tomu uviedol, že celú predmetnú vec, ba celú predmetnú problematiku „odpieračov“ z doby neslobody možno charakterizovať aj tým, že ide o vertikálny vzťah moci a zomrelého „odpierača“, a istá veľkorysosť moci tu môže byť na mieste v snahe ukázať dištancovanie sa súčasného právneho štátu od trestnej represie 50-tych rokov. To však nemožno urobiť za tú cenu, aby priamo ústavný súd redefinoval ústavne racionálne riešenie obnovy konania len zo skutkových dôvodov (niečo iné je § 394 ods 4 Trestného poriadku), čo je veľmi dôležité z hľadiska právnej istoty.</p> <p>Akokoľvek, ústavný súd v priestore vytvorenom touto vecou vyjadril v istom zmysle účasť s pravdepodobne represívnym počínaním štátnej moci voči manželovi sťažovateľky.</p> <p><i>- základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi</i></p> <p>Sťažovateľka taktiež namieta porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi tým, že na okresnom súde rozhodoval samosudca namiesto senátu. Sťažovateľka túto námietku akcentuje tým spôsobom, že by sama stačila ku kasačnému rozhodnutiu ústavného súdu, a uvádza ju pred „substantívnejšou“ námietkou porušenia princípu ne bis.</p> <p>Ústavnému súdu je zrejmé, že v tradícii nášho trestného aj civilného procesu patrí zákonný sudca k natoľko chráneným princípom, že ich porušenie znamená zmätočnosť celého konania. Podľa ústavného súdu však nutnosť rozhodovať prvostupňovo senátom nie je taká istá vzhľadom na skutočnosť, že nie je ustálené, či sa obnovuje rehabilitačná obnova konania, alebo sa obnovuje trestné konanie ako také. Ústavnému súdu sa javí plauzibilný právny názor vyjadrený v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 70/2013, podľa ktorého z prechodných ustanovení vyplýva, že zákonným sudcom v konaní o obnove môže byť aj samosudca. Ústavný súd akcentoval, že prerokovaný nález nie je vhodnou platformou na zjednotenie tejto otázky okrem iných dôvodov, hlavne z tohto dôvodu, že v časti konania o ne bis je sťažnosť evidentne nedôvodná a prípadný kasačný zásah ústavného súdu z dôvodu procesnej záťaže by zbytočne v sťažovateľke budoval nádeje, a tak by bol v napätí s princípom právnej istoty.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu napadnuté konanie nemuselo byť obnovené, pretože sťažovateľka predložila právne, a nie skutkové argumenty, a preto nedošlo k porušeniu čl. 50 ods. 5 ústavy a v spojení s tým nedošlo k porušeniu práva na zákonného sudcu tým, že rozhodoval samosudca.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: bod 67 II. ÚS 348/09, bod 22 II. ÚS 471/2014, PL. ÚS 6/94, III. ÚS 165/05, II. ÚS 46/2015, II. ÚS 111/2015, II. ÚS 111/08</p> <p>Ústavný súd Českej republiky: IV. ÚS 190/03, Pl. ÚS 42/02</p> <p>Najvyšší súd Slovenskej republiky: 4 Tdo 70/2013</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	

spisová značka	II. ÚS 352/2015
populárny názov	Námietky proti predbežnej väzbe
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016
dotknuté články ústavy	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c

a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p>
analytická právna veta	<p>Predpokladom pre rozhodovanie súdu o tom, či vyžiadajú osobu vezme do predbežnej väzby, je len a iba návrh príslušného prokurátora podľa § 504 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý príslušný prokurátor predloží miestne a vecne príslušnému súdu v prípade, ak do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu. Na uvedenom postupe nič nemení existencia či neexistencia žiadosti dožadujúcej strany o vzatie vyžadanej osoby do predbežnej väzby.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa dňa 15. januára 2015 v čase o 20.20 h podrobil hraničnej kontrole na hraničnom priechode Vyšné Nemecké, cez ktorý mal v úmysle prejsť z územia Slovenskej republiky na územie Ukrajiny. Pri hraničnej kontrole bolo zistené, že je zaradený v informačnom systéme INTERPOL ako hľadaná osoba, a preto mal byť v ten istý deň o 20.45 h zadržaný. Po zadržaní sťažovateľa Krajská prokuratúra v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) podaním zo 16. januára 2015 doručeným Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) požiadala, aby sťažovateľovi ustanovil obhajcu. Krajský súd mu opatrením zo 16. januára 2015 ustanovil obhajcu.</p> <p>Dňa 16. januára 2015 bol sťažovateľ predvedený na krajskú prokuratúru, kde bol vypočutý a zároveň oboznámený s dôvodmi svojho zadržania, ako aj s tým, že krajská prokuratúra začala vykonávať predbežné vyšetrovanie v extradičnom konaní. Dôvody zadržania sťažovateľa majú spočívať v tom, že je vedený v evidencii INTERPOLU ako hľadaná osoba, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu terorizmu.</p> <p>Po výsluchu sťažovateľa krajská prokuratúra 17. januára 2015 podala krajskému súdu návrh na jeho vzatie do predbežnej väzby. Krajský súd 19. januára 2015 sťažovateľa vypočul. Uznesením z 19. januára 2015 krajský súd vzal sťažovateľa do predbežnej väzby. Proti uzneseniu krajského súdu z 19. januára 2015 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú následne viacerými podaniami odôvodnil. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 9. februára 2015 tak, že ju zamietol.</p> <p>Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ formuloval štyri okruhy námietok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sťažovateľ tvrdí, že k jeho zadržaniu došlo bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora, a teda v rozpore s § 504 ods. 2 Trestného poriadku 2. Sťažovateľ ďalej namieta, že v jeho prípade nebol rešpektovaný Európsky dohovor o vydávaní uverejnený pod č. 549/1992 Zb. (ďalej len „Európsky dohovor o vydávaní“), konkrétne jeho čl. 16 3. Sťažovateľ s poukazom na § 501 písm. b) Trestného poriadku tvrdí, že jeho vydanie do cudziny je neprípustné, keďže má status politického utečenca, ktorý mu bol udelený Švédskym kráľovstvom (ďalej len „Švédsko“) 6. decembra 2011 4. Sťažovateľ tvrdí, že bolo porušené jeho právo na právnu pomoc tým, že z nijakého dokumentu tvoriaceho súčasť spisu nevyplýva, že by bol po zadržaní poučený o svojom práve zvoliť si obhajcu, ani o tom, že v jeho prípade ide v zmysle § 37 ods. 3 Trestného poriadku o povinnú obhajobu, a taktiež mu nebol poskytnutý čas na zvolenie si obhajcu podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku. <p>Vo vzťahu ku všetkým námietkam sťažovateľ vytýka najvyššiemu súdu tiež to, že nedostatočne odôvodnil napadnuté uznesenie, keďže nedáva logické a jasné odpovede na jeho námietky.</p>
z odôvodnenia	<p>K námietke zadržania v rozpore s § 504 ods. 2 Trestného poriadku (prvá námietka)</p> <p>Ústavný súd považoval odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľa za zrozumiteľné a rešpektujúce platnú právnu úpravu, a preto aj z ústavného hľadiska akceptovateľné. Nemožno totiž spochybňovať, že po tom, čo príslušníci Policajného zboru v rámci kontroly na hraničnom priechode zistili, že sťažovateľ je evidovaný v systéme INTERPOL ako hľadaná osoba, bolo nevyhnutné preveriť minimálne skutočnosť, či medzinárodné pátranie vyhlásené po sťažovateľovi je aktuálne a či je stále</p>

aktuálna žiadosť o jeho extradíciu. Z tohto dôvodu bolo žiaduce obmedziť osobnú slobodu sťažovateľa dovtedy, kým nebudú získané a aktualizované potrebné informácie, keďže len na tomto základe sa mohlo kvalifikovane rozhodnúť o zadržaní sťažovateľa. Až po získaní týchto informácií mohol byť sťažovateľ 16. januára 2015 o 01.00 h. zadržaný na základe zatýkacieho rozkazu po predchádzajúcom súhlase prokurátora krajskej prokuratúry, ktorý bol udelený 16. januára 2015 o 01.00 h.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že prvá námietka sťažovateľa nie je dôvodná, keďže k jeho zadržaniu došlo po predchádzajúcom súhlase prokurátora, pričom k predchádzajúcemu obmedzeniu osobnej slobody došlo na základe § 17b ods. 1 zákona o policajnom zbore, ku ktorému predchádzajúci súhlas prokurátora nebol potrebný, pričom v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd považoval takýto postup z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný.

K námietke nerešpektovania Európskeho dohovoru o vydávaní pri rozhodovaní o vzatí sťažovateľa do predbežnej väzby (k druhej námietke)

Sťažovateľ v súvislosti s druhou námietkou v prvom rade namietal, že žiadosť o jeho vzatie do predbežnej väzby nebola nikdy súčasťou podkladov predložených ruskou stranou, pričom Európsky dohovor o vydávaní takúto žiadosť vyžaduje (čl. 16 ods. 1). Vo vzťahu k tejto časti argumentácie ústavný súd považoval za podstatné zdôrazniť, že čl. 16 ods. 1 Európskeho dohovoru o vydávaní nemožno vykladať tak rigorózne, že by obligatórnou podmienkou pre vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby bola aj existencia žiadosti dožadujúcej strany o vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby. Dožiadaná strana je podľa názoru ústavného súdu totiž v prípade zadržania vyžiadanej osoby oprávnená aj sama, t. j. bez toho, aby mala k dispozícii žiadosť dožadujúcej strany o vzatie do predbežnej väzby, rozhodnúť, či vyžiadajú osobu vezme do predbežnej väzby, alebo ju prepustí na slobodu. Predpokladom pre rozhodovanie súdu o tom, či vyžiadajú osobu vezme do predbežnej väzby, je len a iba návrh príslušného prokurátora podľa § 504 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý príslušný prokurátor predloží miestne a vecne príslušnému súdu v prípade, ak do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu. Na uvedenom postupe nič nemení existencia či neexistencia žiadosti dožadujúcej strany o vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby.

K námietke nerešpektovania statusu politického utečenca pri rozhodovaní o vzatí sťažovateľa do predbežnej väzby (k tretej námietke)

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o neprípustnosti jeho vydania ústavný súd v prvom rade uvádza, že tak krajský súd, ako aj najvyšší súd disponovali v čase svojho rozhodovania informáciou o tom, že sťažovateľovi bol priznaný vo Švédsku status politického utečenca. Ani jeden z týchto súdov však (rovnako ani krajská prokuratúra) v čase svojho rozhodovania nedisponoval rozhodnutím príslušného orgánu Švédska zo 6. decembra 2011, ktorým bol sťažovateľovi priznaný status utečenca. Zo spisovej dokumentácie síce vyplýva, že sťažovateľ doručil toto rozhodnutie spolu s jeho prekladom do slovenského jazyka najvyššiemu súdu 9. februára 2015, t. j. v deň, keď najvyšší súd rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o jeho vzatí do predbežnej väzby, ale z napadnutého uznesenia zjavne vyplýva, že príslušný senát najvyššieho súdu ho pred vydaním napadnutého uznesenia ešte nemal k dispozícii.

Ústavný súd konštatoval, že bude predovšetkým úlohou krajskej prokuratúry (a po nej následne aj všeobecných súdov, ktoré by mali v zmysle § 509 Trestného poriadku rozhodovať o prípustnosti vydania sťažovateľa do cudziny) oboznámiť sa dôkladne s rozhodnutím Švédska zo 6. decembra 2011, ktorým bol sťažovateľovi priznaný status utečenca, ako aj s ďalšími informáciami od švédskych orgánov, príp. orgánov Ruskej federácie, a na tomto základe sa v rámci predbežného vyšetrovania vysporiadať so všetkými právne relevantnými otázkami vyplývajúcimi z faktu, že sťažovateľovi bol v inom členskom štáte Európskej únie priznaný status politického utečenca.

Ústavný súd konštatoval, že v štádiu rozhodovania o predbežnej väzbe sťažovateľa je od príslušných orgánov Slovenskej republiky (a teda aj najvyššieho súdu) predčasné a neprimerané požadovať, aby mali k dispozícii

	<p>všetky nevyhnutné informácie, na základe ktorých by už v tomto štádiu extradičného konania mohli kvalifikovane rozhodnúť o tom, či sú splnené všetky podmienky na vydanie sťažovateľa do Ruskej federácie. Preskúmanie toho, či tieto podmienky sú splnené na vydanie sťažovateľa do cudziny, je účelom predbežného vyšetrovania, ktoré vyústi (môže vyústiť) do rozhodnutia o jeho vydaní do Ruskej federácie. Na druhej strane bez rozhodnutia o predbežnej väzbe by sa zjavne mohol zmariť účel predbežného vyšetrovania, ktorý smeruje k rozhodovaniu o vzatí do vydávacej väzby, resp. samotnému vydaniu do cudziny. Za týchto okolností ústavný súd považoval aj tretiu námietku sťažovateľa za nedôvodnú.</p> <p>K námietkam týkajúcim sa namietaného porušenia práva na právnu pomoc (k štvrtej námietke)</p> <p>Zo spisovej dokumentácie vyplýva, a sťažovateľ túto skutočnosť ani nespochybňuje, že ešte 16. januára 2015 mu bol opatrením predsedu senátu krajského súdu ustanovený obhajca. Ustanovený obhajca sa zúčastnil výsluchu sťažovateľa na krajskej prokuratúre, ktorý sa uskutočnil 16. januára 2015, pričom sťažovateľ s jeho prítomnosťou pri výsluchu vyjadril súhlas, ako aj pri výsluchu na krajskom súde 19. januára 2015, pričom ustanovený obhajca podal v mene sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z toho istého dňa (o vzatí sťažovateľa do predbežnej väzby) sťažnosť, ktorú aj riadne odôvodnil. Následne si sťažovateľ prostredníctvom svojej sestry zvolil 28. januára 2015 obhajkyňu, ktorá ho obhajuje na základe splnomocnenia, a to aj v konaní pred ústavným súdom.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd nemá pochybnosti o tom, že právo sťažovateľa na právnu pomoc bolo z materiálneho i formálneho hľadiska naplnené, a preto aj jeho štvrtú námietku považuje za nedôvodnú.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2015 porušené neboli.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00
súvisiace právne predpisy	zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov Európsky dohovor o vydávaní zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	extradícia zadržanie väzba zatýkací rozkaz, príkaz na zatknutie prokurátor, prokuratúra obhajoba, obhajca

spisová značka	II. ÚS 463/2015
populárny názov	Sankcia uložená verejnemu funkcionárovi za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z ústavného zákona č. 357/2004 Z.z.
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	11.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	
analytická právna veta	Ústavný súd zastáva názor, že pri uplatnení požiadavky materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti a tiež požiadavky ústavne konformného výkladu právnych noriem nemožno čl. 9 ods. 15 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného

	<p>zákona č. 545/2005 Z.z., ktorý upravuje čo sa rozumie pod pojmom mesačný plat verejného funkcionára, vykladať v prípade, že verejný funkcionár nevykonával verejnú funkciu počas celého predchádzajúceho kalendárneho roka tak extenzívne, že by sa za mesačný plat verejného funkcionára na účely tohto ústavného zákona považovala jedna dvanástina z jeho ideálneho ročného príjmu, teda ročného príjmu, ktorý by dosiahol, ak by funkciu vykonával po celý rok. Ústavný súd konštatoval, že v posudzovanom prípade malo obecné zastupiteľstvo pri ukladaní pokuty uplatniť ústavne konformný výklad čl. 9 ods. 15 tohto ústavného zákona, ktorý spočíva v tom, že za základ pre výpočet výšky pokuty sa bude považovať reálny príjem navrhovateľa za výkon funkcie starostu v predchádzajúcom kalendárnom roku.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bol doručený návrh navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Markušovce (ďalej aj „obecné zastupiteľstvo“) z 2. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) vydaného v konaní podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“).</p> <p>Navrhovateľ ako starosta obce Markušovce svoj návrh na preskúmanie rozhodnutia obecného zastupiteľstva z 2. júna 2015, ktorým mu za porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu bola uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona v sume 1 789 €, odôvodnil námietkami, že: a) uložená finančná sankcia (pokuta) bola nesprávne vypočítaná, b) uložená finančná sankcia je zjavne neprimeraná a c) obecné zastupiteľstvo mu odňalo možnosť vyjadriť sa k veci.</p> <p>Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, ako aj z obsahu predložených listín ústavný súd zistil tento skutkový stav relevantný pre svoje rozhodnutie:</p> <p>Navrhovateľ sa ujal funkcie starostu obce Markušovce 15. decembra 2014. Uznesením obecného zastupiteľstva z 15. decembra 2014 mu bol zároveň určený plat v sume 1 789 € mesačne s účinnosťou od 15. decembra 2014. Napadnutým rozhodnutím obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že navrhovateľ porušil povinnosť predložiť písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v lehote 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie a za porušenie tejto povinnosti mu podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uložilo pokutu vo výške 1 789 €. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva vyplýva, že porušenia povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa navrhovateľ mal dopustiť tým, že hoci sa výkonu verejnej funkcie starostu obce ujal 15. decembra 2014, lehotu 30 dní odo dňa prevzatia funkcie starostu na podanie písomného oznámenia nedodrжал, keďže písomné oznámenie podal prostredníctvom Pošty v Trnave až 15. januára 2015.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Právne záväzným východiskom pre rozhodovanie ústavného súdu o návrhu navrhovateľa sú aj právne názory vyslovené v uznesení pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2016 z 3. februára 2016, a to nielen právny záver vyslovený v jeho výroku („Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov preskúmava aj správnosť sumy pokuty uloženej verejnému funkcionárovi“), ale aj právne názory vyslovené v jeho odôvodnení, z čoho vyplýva, že predmetom konania o preskúmanie rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nie je len posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ale komplexné preskúmanie napadnutého rozhodnutia vrátane preskúmania správnosti výšky pokuty uloženej dotknutému verejnému funkcionárovi v napadnutom rozhodnutí.</p> <p>Ústavný súd v konaní o návrhu navrhovateľa považoval za potrebné zvýrazniť, že požiadavka komplexného preskúmania napadnutých rozhodnutí korešponduje materiálnemu prístupu k ochrane ústavnosti, ktorý štandardne uplatňuje vo svojej rozhodovacej činnosti. Už zvýraznený materiálny prístup ústavného súdu k ochrane ústavnosti vychádza z jeho stabilizovanej judikatúry, v ktorej uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, založené na interpretácii a aplikácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu. Pri interpretácii a aplikácii právnych predpisov sú všetky orgány verejnej moci</p>

povinné uplatňovať ich ústavne konformný výklad. Ide o požiadavku, ktorú možno minimálne nepriamo vyvodit' aj z čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v zmysle ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. V pochybnostiach sú všetky orgány verejnej moci povinné vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd.

Ústavný súd konštatoval, že požiadavka materiálneho prístupu k ochrane práv navrhovateľa, ako aj požiadavka ústavne konformného výkladu relevantných právnych noriem bola nepochybne prítomná aj pri preskúvaní ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Úlohou ústavného súdu v konaní o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov bolo preskúmať námietky navrhovateľa a posúdiť, či sú spôsobilé na to, aby na ich základe zrušil napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva.

Z argumentácie obsiahnutej v návrhu možno vyvodit', že navrhovateľ v zásade nenamietal, že povinnosť predložiť písomné oznámenie do 30 dní odo dňa, keď sa ujal funkcie starostu obce, si nesplnil včas. Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že z hľadiska záveru obecného zastupiteľstva, že navrhovateľ konal v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, keďže si nesplnil včas povinnosť vyplývajúcu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, je napadnuté rozhodnutie z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

Vo vzťahu k námietke, podľa ktorej obecné zastupiteľstvo navrhovateľovi odňalo možnosť vyjadriť sa k veci, ústavný súd konštatoval, že možnosť navrhovateľa vyjadriť sa k veci mu garantuje čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, pričom ide o také právo, ktoré nepochybne požíva ústavnú ochranu, keďže ho vo svojej podstate možno považovať za špecifický prejav základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukázal na svoje zistenia vyplývajúce z predloženého audiozáznamu z rokovaní obecného zastupiteľstva, podľa ktorých možno konštatovať, že obecné zastupiteľstvo navrhovateľovi poskytlo primeraný priestor na prezentovanie svojej obrany vo vzťahu k tvrdeniam o porušení povinnosti podať písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v lehote 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie starostu a dospel k záveru, že navrhovateľovi nebola obecným zastupiteľstvom odňatá možnosť vyjadriť sa k veci, a preto vyhodnotil prvú námietku navrhovateľa ako nedôvodnú.

V rámci svojej druhej námietky navrhovateľ tvrdí, že výška pokuta, ktorá mu bola uložená napadnutým rozhodnutím obecného zastupiteľstva, bola vypočítaná nesprávne. V nadväznosti na uvedené ústavný súd zastáva názor, že pri uplatnení požiadavky materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti a tiež požiadavky ústavne konformného výkladu právnych noriem nemožno čl. 9 ods. 15 tohto ústavného zákona vykladať v prípade, že verejný funkcionár nevykonával verejnú funkciu počas celého predchádzajúceho kalendárneho roka tak extenzívne, že by sa za mesačný plat verejného funkcionára na účely tohto ústavného zákona považovala jedna dvanástina z jeho ideálneho ročného príjmu, teda ročného príjmu, ktorý by dosiahol, ak by funkciu vykonával po celý rok. Ústavný súd dospel k záveru, že výklad čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorý vo veci navrhovateľa uplatnilo obecné zastupiteľstvo, neprimerane preferuje represívny účel sankcie za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto ústavného zákona, a preto ho považuje z ústavného hľadiska za neudržateľný. Ústavný súd konštatoval, že v posudzovanom prípade malo obecné zastupiteľstvo pri ukladaní pokuty uplatniť ústavne konformný výklad čl. 9 ods. 15 tohto ústavného zákona, ktorý spočíva v tom, že za základ pre výpočet výšky pokuty sa bude považovať reálny príjem navrhovateľa za výkon funkcie starostu v predchádzajúcom kalendárnom roku, t. j. 981,06 €. Za týchto okolností jedna dvanástina (reálneho) ročného príjmu navrhovateľa za výkon funkcie starostu predstavuje sumu 81,76 €, čo je zároveň aj suma, v ktorej mu mala byť uložená pokuta za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že druhá námietka navrhovateľa je opodstatnená, pričom tento právny záver zakladá aj dôvod na zrušenie tej časti napadnutého rozhodnutia, v ktorej je v nesúlade s požiadavkou ústavne konformného výkladu príslušných ustanovení

	<p>ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.</p> <p>V rámci tretej námietky navrhovateľ vyslovil názor, že sankcia uložená obecným zastupiteľstvom je zjavne neprimeraná, keďže splnenie povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu omeškal len o jeden deň.</p> <p>Ústavný súd v nadväznosti na argumentáciu navrhovateľa poukázal na text ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorý neumožňuje orgánu, ktorý rozhoduje o uložení sankcie (v prípade navrhovateľa obecnému zastupiteľstvu), a ani orgánu, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku navrhovateľa (ústavný súd), zohľadniť pri svojom rozhodovaní konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu a výšku pokuty primerane znížiť z dôvodu, že uloženú povinnosť si dodatočne splnil. Z uvedených dôvodov ústavný súd tretiu námietku navrhovateľa vyhodnotil ako nedôvodnú.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Markušovce z 2. júna v časti, v ktorej bola navrhovateľovi uložená pokuta nad sumu 81,76 € zrušil.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Markušovce z 2. júna 2015 potvrdil.</u></p> <p><u>Navrhovateľovi priznal úhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: PLz. ÚS 1/2016, IV. ÚS 1/07, m.m. I. ÚS 57/07, IV. ÚS 95/08, m.m. IV. ÚS 71/2013, m.m. I. ÚS 82/07, PL. ÚS 15/98, PL. ÚS 21/08, II. ÚS 148/06, m.m. IV. ÚS 96/07
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	Pokuta - uloženie verejný záujem, spoločenský záujem verejná funkcia

spisová značka	II. ÚS 654/2015
populárny názov	Postavenie „pribatého“ účastníka konania vedeného v rámci správneho súdnictva
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	18.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Podľa presvedčenia ústavného súdu skutočnosť, že na jediné pojednávanie, ku ktorému vo veci došlo, bol predvolaný iba žalovaný a len tento mal možnosť prezentovať svoje stanovisko súdu ústne a bezprostredne, sama osebe bez ďalšieho stavia sťažovateľa ako ďalšieho účastníka konania do nerovnoprávneho postavenia v porovnaní s žalovaným, čo treba považovať jednoznačne za ústavne nekonformné.
skutkový stav a základné fakty	Dňa 29. septembra 1998 spoločnosť Investičná a rozvojová banka, a. s. (ďalej len „investičná banka“), a sťažovateľ podali na Správu katastra Žilina (ďalej len „správa katastra“) návrh na zápis záložného práva na zabezpečenie úverov poskytnutých investičnou bankou sťažovateľovi do katastra nehnuteľností záznamom. Správa katastra požadovaný zápis aj vykonala. Uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) zo 17. marca 2008 bola povolená reštrukturalizácia sťažovateľa ako dlžníka. Uznesenie bolo zverejnené 25. marca 2008 v Obchodnom vestníku. Uznesením okresného súdu zo 14. januára 2009 bol reštrukturalizačný plán sťažovateľa potvrdený a reštrukturalizácia sťažovateľa sa ukončila. Uznesenie bolo 19. januára 2009 uverejnené v Obchodnom vestníku. Sťažovateľ 27. januára 2009 doručil správe katastra žiadosť o výmaz záložných práv vedených v tom čase už na spoločnosť Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s. (ďalej len „záručná banka“), zapísaných na nehnuteľnostiach vo vlastníctve sťažovateľa z dôvodu ukončenia reštrukturalizácie v zmysle už

	<p>uvedeného uznesenia. Sťažovateľ argumentoval tým, že záručná banka si v rámci reštrukturalizácie neprihlásila svoje zabezpečené pohľadávky z úverov, v dôsledku čoho podľa § 155 ods. 2 zákona o konkurze zaniklo jej právo vymáhať tieto pohľadávky a zaniklo aj záložné právo zabezpečujúce tieto pohľadávky. Následne správa katastra vymazala všetky záložné práva zriadené v prospech záručnej banky. Záručná banka sa domáhala opätovného zápisu zákonných záložných práv zriadených v jej prospech, a to na základe zákonného opatrenia, pričom poukazovala na to, že k zániku záložných práv nedošlo. Na základe tejto žiadosti správa katastra zapísala opätovne záložné práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa v prospech záručnej banky, a to aktualizáciou údajov v katastrálnom operáte.</p> <p>Sťažovateľ podnetom z 19. marca 2009 požiadal Okresnú prokuratúru Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) o preskúmanie zákonnosti opatrenia správy katastra o opätovnom zápise záložného práva. Okresná prokuratúra 30. júna 2009 podala protest s návrhom na zrušenie rozhodnutia správy z dôvodu, že došlo k porušeniu ustanovení zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, ako aj § 155 ods. 2 zákona o konkurze. Správa katastra podanému protestu nevyhovela a vec predložila Katastrálnemu úradu v Žiline (ďalej len „úrad“) na ďalšie konanie. Rozhodnutím úradu z 22. septembra 2009 bolo protestu okresnej prokuratúry vyhovené a zápis záložného práva vykonaný správou katastra bol zrušený s tým, že vec bola vrátená správe katastra na ďalšie konanie.</p> <p>Záručná banka 20. novembra 2009 podala žalobu o preskúmanie a zrušenie uvedeného rozhodnutia úradu. Uznesením krajského súdu z 19. marca 2010 bol do konania pribratý ako účastník konania aj sťažovateľ. Dňa 25. mája 2011 vykonal krajský súd pojednávanie, na ktorom vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodnutie úradu zrušil podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku a vec vrátil na ďalšie konanie. Na základe odvolania úradu, ako aj sťažovateľa uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 20. júna 2012 bol rozsudok krajského súdu z 25. mája 2011 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie preto, že krajský súd svoj rozsudok riadne neodôvodnil, nevysporiadal sa s námietkami účastníkov konania, a preto treba rozsudok považovať za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Následne dňa 6.3.2013 krajský súd bez nariadenia pojednávania vyhlásil po neverejnej porade senátu rozsudok, ktorým napadnuté rozhodnutie úradu podľa § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Na základe uvedeného rozsudku krajského súdu správa vykonala opätovný zápis záložného práva do katastra nehnuteľností. Rozhodnutím správy katastra z 10. mája 2013 bolo konanie o proteste prokurátora prerušené a účastníci konania boli vyzvaní v lehote 14 dní doručiť správe katastra relevantnú listinu, z ktorej bude vyplývať, že záložné právo na nehnuteľnostiach sťažovateľa zaniklo, s tým, že inak nebude protestu okresnej prokuratúry vyhovené.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ predovšetkým namietal, že hoci bol osobitným uznesením pribratý do konania ako jeho účastník, na pojednávanie krajského súdu konané 25. mája 2011 nebol predvolaný a ani sa ho nezúčastnil. Nový rozsudok zo 6. marca 2013 (po zrušení skoršieho rozsudku z 25. mája 2011) bol vyhlásený bez nariadenia pojednávania, a preto sťažovateľ ani vtedy nemohol svoje práva osobne pred súdom brániť. Ani z hľadiska náhrady trov konania sa so sťažovateľom de facto nekonalo ako s účastníkom konania, keďže sa nerozhodlo o trovách odvolacieho konania, hoci sťažovateľ požiadal o priznanie ich náhrady. Nedostatočné je aj odôvodnenie rozsudku krajského súdu, keďže jeho výrok je v rozpore s odôvodnením. Napokon sťažovateľ nesúhlasí s hmotno-právnymi závermi krajského súdu týkajúcimi sa podstaty posudzovanej právnej problematiky.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu bolo potrebné predovšetkým konštatovať, že rozhodujúce skutkové okolnosti tejto veci sú medzi účastníkmi konania nesporné. Ako sporné sa naproti tomu javia viaceré právne otázky, pričom najpodstatnejšou je jednak otázka právneho statusu sťažovateľa ako „pribratého“ účastníka konania vedeného v rámci správneho súdnictva, ako aj otázka, či mohol krajský súd konať a rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania. Podľa názoru krajského súdu je sťažovateľ ako „pribratý účastník“ podľa § 250</p>

ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku účastníkom bez procesného postavenia a súd koná iba za jeho účasti. Tento právny názor krajského súdu treba považovať za ústavne celkom neakceptovateľný. Občiansky súdny poriadok totiž v súlade s ustanovením § 18, ale najmä vzhľadom na čl. 47 ods. 3 ústavy nerozlišuje z hľadiska rozsahu účastníckych práv medzi účastníkmi konania, ktorých takto označil žalobca a účastníkmi konania, ktorí sa nimi stali rozhodnutím súdu („pribratý účastník“). Obe kategórie účastníkov konania sú podľa výslovného ústavného a zákonného príkazu rovné v právach.

V súvislosti s otázkou, či mohol krajský súd konať a rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania, treba predovšetkým zo skutkového hľadiska poukázať na to, že vo veci sa 25. mája 2011 konalo pojednávanie, na ktoré sťažovateľ nebol predvolaný a ani sa ho nezúčastnil. Úrad ako žalovaný naproti tomu predvolaný bol, pojednávania sa zúčastnil a urobil aj účastnícky prednes. Navyše na tomto pojednávaní bol aj vyhlásený rozsudok.

Podľa presvedčenia ústavného súdu skutočnosť, že na jediné pojednávanie, ku ktorému vo veci došlo, bol predvolaný iba úrad a len tento mal možnosť prezentovať svoje stanovisko súdu ústne a bezprostredne, sama osebe bez ďalšieho stavia sťažovateľa ako ďalšieho účastníka konania do nerovnoprávneho postavenia v porovnaní s úradom, čo treba považovať jednoznačne za ústavne nekonformné.

Za rozhodujúcu otázku považoval ústavný súd to, či po zrušení rozsudku krajského súdu z 25. mája 2015 najvyšším súdom a vrátení veci na ďalšie konanie boli alebo neboli splnené zákonné podmienky na to, aby krajský súd vo veci znova rozhodol, avšak už bez nariadenia pojednávania.

Krajský súd je presvedčený, že vzhľadom na ustanovenie § 250f ods. 3 v spojení s ustanovením § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku mohol konať a rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, pretože rozhodnutie úradu bolo nepreskúmateľné pre neúplnosť jeho spisov, keďže v spise sa nenachádzala listina spôsobilá na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností.

Uvedený právny názor krajského súdu považoval ústavný súd za neprijateľný. Spis správneho orgánu možno považovať za neúplný vtedy, keď neobsahuje listinu, ktorá bola preukázateľne do spisu dodaná, resp. zadovážená, no napriek tomu nebola súdu spolu so spisom predložená. Naopak, spis správneho orgánu nemožno považovať za neúplný vtedy, keď je zrejmé, že určitá listina nikdy do spisu dodaná, resp. zadovážená nebola, hoci podľa názoru súdu dodaná, resp. zadovážená mala byť.

Ako na to správne poukazuje sťažovateľ, listina, absenciu ktorej krajský súd vytýka, nikdy nebola súčasťou spisu správneho orgánu, a preto neobstojí záver, podľa ktorého rozhodnutie úradu treba považovať za nepreskúmateľné pre neúplnosť spisu správneho orgánu. Priamym následkom tohto záveru je, že krajský súd konal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Napokon bolo potrebné zdôrazniť, že ďalším priamym následkom nesprávneho právneho názoru krajského súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia úradu vzhľadom na neúplnosť spisu správneho orgánu bol aj záver o neprípustnosti odvolania proti rozsudku krajského súdu s poukazom na ustanovenie § 250ja ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Hoci to sťažovateľ explicitne nenamieta, postupom krajského súdu bol pripravený aj o možnosť podať proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Túto skutočnosť považoval ústavný súd za významnú aj preto, že po novom rozhodnutí krajského súdu o podanej žalobe sa pre sťažovateľa otvorí prípadná možnosť požiadať najvyšší súd o preskúmanie ďalších jeho námietok týkajúcich sa právneho posúdenia veci samej, kvality odôvodnenia rozhodnutia, ako aj náhrady trov konania v odvolacom konaní. Ústavný súd sa práve preto týmito ďalšími námietkami nepovažoval za potrebné zaoberať.

Nebolo možné vyhovieť požiadavke sťažovateľa na vyslovenie porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže súdna ochrana poskytovaná v rámci správneho súdnictva je súčasťou čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Ustanovenie čl. 46 ods. 2 ústavy je totiž v pomere

	špeciality k ustanoveniu čl. 46 ods. 1 ústavy ako generálnemu ustanoveniu. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Krajský súd v Žiline porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 6. marca 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov konania.</u> <u>Sťažnosti sťažovateľa vo zvyšnej časti nevyhoveli.</u>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 315/06, I. ÚS 115/07
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov
klúčové slová	účastník konania - prístupenie

spisová značka	II. ÚS 661/2015
populárny názov	Porušenie práva obvineného na obhajobu pri rozhodovaní súdu o riadnom opravnom prostriedku
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	18.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Podľa názoru ústavného súdu, hoci treba prisvedčiť tvrdeniu krajského súdu, podľa ktorého tento zo subjektívneho hľadiska nezavinil, že dôvody sťažnosti mu neboli predložené, neznamená to, že by nebol ani z objektívneho hľadiska zodpovedný za to, že o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľky bolo rozhodnuté bez toho, aby boli vzaté do úvahy včas predložené písomné dôvody jej sťažnosti.
skutkový stav a základné fakty	Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) z 26. júna 2015 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) bola predĺžená lehota väzby sťažovateľky (popri iných obvinených) do 13. novembra 2015. Po oznámení tohto uznesenia sťažovateľka podala ústne do zápisnice proti všetkým jej týkajúcim sa výrokom sťažnosť. Písomné odôvodnenie sťažnosti podané jej obhajcom bolo okresnému súdu doručené 1. júla 2015. Uznesením krajského súdu zo 6. júla 2015 bola sťažnosť podaná sťažovateľkou zamietnutá, pričom krajský súd konštatoval, že ústne do zápisnice o výsluchu zahlásená sťažnosť nebola sťažovateľkou, ale ani jej obhajcami bližšie písomne odôvodnená do konania verejného zasadnutia krajského súdu. V skutočnosti obhajca sťažovateľky po nahliadnutí do spisu okresného súdu zistil, že písomné odôvodnenie sťažnosti doručené okresnému súdu 1. júla 2015 nebolo vôbec okresným súdom predložené krajskému súdu. V spise sa nachádza úradný záznam k podanému odôvodneniu sťažnosti, z ktorého vyplýva, že sudcovi pre prípravné konanie nebola táto písomnosť predložená a sudca bol o nej informovaný až 14. júla 2015. Podľa názoru sťažovateľky výlučne vinou okresného súdu došlo k pochybeniu tým, že písomné odôvodnenie sťažnosti nebolo predložené krajskému súdu, čo malo za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces. Ďalej sťažovateľka trvá na tom, že v žiadnom prípade neboli splnené podmienky na predĺženie jej väzby až do 13. novembra 2015, pretože v jej prípade nie sú preukázané žiadne

	<p>konkrétne skutočnosti odôvodňujúce trvanie dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Ďalej je z pohľadu sťažnosti podstatné, že vyšetrovanie neprebíha urýchlene. Všeobecné sudy neskúmali individuálne trvanie dôvodov väzby u každého z obvinených zvlášť, pretože iba paušálne konštatovali ich existenciu u všetkých obvinených. Vo veci už bolo vykonaných 99 % dôkazov a dokazovanie, ktoré ešte treba vykonať, neodôvodňuje predĺženie väzby až do 13. novembra 2015.</p>
z odôvodnenia	<p>Sťažovateľka je presvedčená, že došlo k porušeniu jej obhajobného práva v rámci rozhodovania o väzbe tým, že krajský súd rozhodol o jej sťažnosti proti vzatiu do väzby skôr, než by mal k dispozícii písomné dôvody sťažnosti, ktoré boli včas predložené okresnému súdu, avšak tento ich nepostúpil krajskému súdu. Tak došlo k situácii, keď krajský súd rozhodol o väzbe bez znalosti obhajobnej argumentácie sťažovateľky.</p> <p>Krajský súd je toho názoru, že vzniknutú situáciu nijako nezavinil, a preto mu nemôže byť vytýkané, že rozhodol bez toho, aby mal sťažnosť k dispozícii. Navyše treba predpokladať, že obsah sťažnosti bol obdobný ako tvrdenia sťažovateľky v rámci jej výsluchu pred okresným súdom.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým zo skutkového hľadiska zdôrazniť, že písomné odôvodnenie sťažnosti z 29. júna 2015 vypracované obhajcom sťažovateľky bolo doručené okresnému súdu 1. júla 2015 o 14.40 h. Znamená to, že z objektívneho hľadiska bol k dispozícii dostatok času na to, aby okresný súd dôvody sťažnosti predložil krajskému súdu, ktorému už predtým bol predložený spis okresného súdu na rozhodnutie o sťažnosti podanej sťažovateľkou hneď po vyhlásení uznesenia o predĺžení väzby. Vyplýva to zo skutočnosti, že krajský súd o sťažnosti rozhodoval 6. júla 2015. Z dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, sa dá s veľkou mierou pravdepodobnosti ustáliť, že došlo k administratívnej chybe na okresnom súde, keďže dôvody sťažnosti neboli sudcovi pre prípravné konanie predložené, ale boli založené medzi dodatky, hoci sa spis u sudcu nenachádzal a sudca bol napokon o dôvodoch sťažnosti informovaný až 14. júla 2015.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu, hoci treba prisvedčiť tvrdeniu krajského súdu, podľa ktorého tento zo subjektívneho hľadiska nezavinil, že dôvody sťažnosti mu neboli predložené, neznamená to, že by nebol ani z objektívneho hľadiska zodpovedný za to, že o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľky bolo rozhodnuté bez toho, aby boli vzaté do úvahy včas predložené písomné dôvody jej sťažnosti.</p> <p>Z práva na spravodlivé súdne konanie a z toho vyplývajúcich práv na obhajobu a na povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami strán možno vyvodiť, že rozhodovaním krajského súdu o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľky bez toho, aby mal krajský súd včas podané písomné odôvodnenie opravného prostriedku k dispozícii, došlo k porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť hypotetická úvaha krajského súdu, ktorý bez znalosti konkrétneho obsahu dôvodov sťažnosti predpokladá, že tieto boli obdobné ako tvrdenia sťažovateľky v rámci jej výsluchu pred okresným súdom.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Krajský súd v Nitre porušil základné právo sťažovateľky na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 6. júla 2015 zrušil v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 26. júna 2015 a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľky vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 108/08, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 116/2011, II. ÚS 18/2013, III. ÚS 198/05, II. ÚS 252/08, II. ÚS 67/2013, II. ÚS 655/2015</p> <p>EŠLP: Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993</p>
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	<p>Väzba - dôvody väzby</p> <p>Rozhodnutie - odôvodnenie</p>

	Väzba - predĺženie lehoty trvania väzby
--	---

spisová značka	II. ÚS 773/2015
populárny názov	Včasnosť podania elektronického odvolania
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Najvyšší súd vyriešil otázku, ktorým dňom sa považuje za podané odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pokiaľ je toto podané elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, avšak nie elektronickou poštou, ale na CD nosiči doručovanom súdu prvého stupňa v prílohe poštovej zásielky, tak, že za deň podania odvolania považoval (zrejme) deň doručenia poštovej zásielky s CD nosičom do podateľne súdu prvého stupňa. Svoj záver formulovaný v napadnutom uznesení však žiadnym spôsobom neodôvodnil a teda z jeho rozhodnutia nemožno zistiť, akými úvahami, ale najmä na základe ktorých ustanovení právnych predpisov záver o tejto rozhodujúcej otázke urobil. Pokiaľ v tejto situácii odvolanie sťažovateľa odmietol ako oneskorené, posúdenie otázky momentu podania sťažovateľovho odvolania bolo otázkou, ktorá mala pre jeho rozhodnutie a pre vec sťažovateľa podstatný význam a v súlade s tým je potom potrebné konštatovať, že najvyšší súd sťažovateľovi neposkytol náležitú súdnu ochranu v intenciách čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Ako vyplynulo zo sťažnosti a k nej pripojených príloh, sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom konania pred Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), v ktorom sa domáhal proti žalovanému preskúmania fiktívneho rozhodnutia žalovaného. Krajský súd konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) s odôvodnením, že k začatiu konania podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov nedošlo, preto nemohlo dôjsť ani k založeniu fiktívneho rozhodnutia, ktoré bolo sťažovateľom v konaní pred krajským súdom napadnuté. K začatiu konania podľa zákona o slobode informácií nedošlo preto, že spôsob podania žiadosti sťažovateľa nezodpovedal § 14 ods. 1 tohto zákona, sťažovateľ nepreukázal oznámenie obsahu žiadosti o sprístupnenie informácií žalovanému, a preto žalovaný nemal možnosť tento obsah poznať. Najvyšší súd uznesením z 23. apríla 2015 odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu krajského súdu odmietol ako oneskorené a žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.
z odôvodnenia	Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 23. apríla 2015 došlo tým, že najvyšší súd jeho odvolanie meritórne neprerokoval, hoci bolo podané včas. Sťažovateľ nespochybňuje, že uznesenie krajského súdu z 28. januára 2014 mu bolo doručené 7. februára 2014, a ani to, že odvolacia lehota začala plynúť 8. februára 2014 a jej posledným dňom bol 24. február 2014. Tvrdí však, že ak elektronické podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom na CD nosiči so sprievodným listom odovzdal na poštovú prepravu 24. februára 2014, malo byť odvolanie považované za včas podané, a to bez ohľadu na to, že podateľňa krajského súdu ho zaevidovala s neskorším dátumom. Podstatou veci sa teda javí otázka, ktorým dňom sa považuje za podané odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pokiaľ je toto podané elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, avšak nie elektronickou poštou, ale na CD nosiči doručovanom súdu prvého stupňa v prílohe poštovej zásielky. Úlohou ústavného súdu bolo preskúmať, či požadované limity spravodlivého súdneho konania boli v prípade sťažovateľa dodržané a či sa náležité posúdenie

	<p>veci sťažovateľa odrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok, teda aj v náležitom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu.</p> <p>Ústavný súd považoval za potrebné najprv uviesť, že samotná otázka, či odvolanie sťažovateľa smerujúce proti uzneseniu krajského súdu bolo podané včas, a teda v súlade s procesnoprávnymi predpismi, je skutková otázka, ktorej preskúvanie ústavným súdom je vo všeobecnosti limitované jeho ústavným postavením.</p> <p>Najvyšší súd vyriešil otázku, ktorým dňom sa považuje za podané odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pokiaľ je toto podané elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, avšak nie elektronickou poštou, ale na CD nosiči doručovanom súdu prvého stupňa v prílohe poštovej zásielky, tak, že za deň podania odvolania považoval (zrejme) deň doručenia poštovej zásielky s CD nosičom do podateľne súdu prvého stupňa. Svoj záver formulovaný v uznesení z 23. apríla 2015, podľa ktorého sťažovateľ „podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie až 26. februára 2014 (elektronicky, podpísané zaručeným elektronickým podpisom)“ však žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nemožno teda z jeho rozhodnutia zistiť, akými úvahami, ale najmä na základe ktorých ustanovení právnych predpisov záver o tejto rozhodujúcej otázke urobil. Pokiaľ v tejto situácii odvolanie sťažovateľa odmietol ako oneskorené, posúdenie otázky momentu podania sťažovateľovho odvolania bolo otázkou, ktorá mala pre jeho rozhodnutie a pre vec sťažovateľa podstatný význam. V súlade s tým je potom potrebné konštatovať, že najvyšší súd sťažovateľovi neposkytol náležitú súdnu ochranu v intenciách čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. apríla 2015 porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. apríla 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 44/03, I. ÚS 117/05, I. ÚS 129/03, III. ÚS 11/05, III. ÚS 142/06</p> <p>EStP: Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	

Nález - prietahy:

spisová značka	II. ÚS 873/2014
populárny názov	Prietahy v konaní o určenie práva užívania nehnuteľností
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	24.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Okresný súd teda minimálne počas poldruha roka vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je účastníkom konania „o určenie práva užívania nehnuteľností, vydanie hnutel'ného majetku a náhrada škody na majetku“ vedeného Okresným súdom Pezinok v procesnom postavení navrhovateľa. Žalobný návrh bol na

	okresný súd podaný 13. novembra 2009.
z odôvodnenia	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že doterajšia dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatoval, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov opakovane dlhodobo (od 11. marca 2010 do 21. októbra 2010), ale i krátkodobo (od 7. mája 2013 do 10. septembra 2013) nečinný. Okrem toho okresnému súdu trvalo štyri mesiace, kým predložil odvolaciemu súdu spis, aby rozhodol o odvolaní žalovanej proti rozhodnutiu o prerušení konania. Okresný súd teda minimálne počas poldruha roka vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru. K prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Okresný súd Pezinok porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.</u> <u>Okresnému súdu Pezinok prikázal konať vo veci bez zbytočných prietahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € a úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní prietahy v konaní - nečinnosť

spisová značka	II. ÚS 300/2015
populárny názov	Prietahy v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že dĺžka napadnutého konania (začalo v roku 1999) je zjavne neprimeraná, keďže nie je ukončené ani po 17 rokoch od jeho začatia, a z tohto dôvodu ho ako celok nemožno považovať za zlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je v procesnom postavení povinného účastníkom namietaného exekučného konania v súčasnosti vedeného pred Okresným súdom Revúca pre

	<p>vymoženie pohľadávky oprávneného v sume 7 634,60 € s prísl. Sťažovateľka ako manželka povinného (sťažovateľa) je účastníčkou namietaného exekučného konania v súlade s ustanovením § 37 ods. 2 Exekučného poriadku, keďže exekúciou sú postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Dňa 1. marca 1999 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti sťažovateľovi na základe návrhu oprávnených zo 14. októbra 1998.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že na dĺžku namietaného konania mala vplyv zložitosť veci (materiálna rozsiahlosť spisu po pripojení ďalších spisov, potreba dôkladného a rozsiahleho preskúmania, potreba vyhľadávania a štúdia judikatúry súdov, posudzovanie všetkých predpokladov, rozhodnutie exekučného súdu o rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností vo vlastníctve povinného a jeho manželky, čo si vyžiadalo osobitnú právnu úvahu, či už ide o prieskum podaných námietok proti rozvrhu výťažku, o poradie a výšku prihlásených pohľadávok, ale najmä z dôvodu zisťovania týchto skutočností v 7 exekúciách uskutočňovaných predajom nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve vedených proti povinnému a jeho manželke).</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v namietanej veci, ústavný súd zistil, že aj samotní sťažovatelia negatívne prispeli k dĺžke konania (právny zástupca sťažovateľov po prevzatí zastupovania avizoval vyjadriť sa k výzvam adresovaným sťažovateľom, súdu však vyjadrenia nedoručil, odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 18. septembra 2013 nebolo bez nedostatkov a konajúci súd ho na doplnenie musel vyzývať). V konečnom dôsledku sú to sťažovatelia, ktorí dobrovoľným plnením mohli pozitívne ovplyvniť dĺžku exekučného konania, pretože exekučné konanie prebieha dovtedy, kým nebude naplnený jeho účel – uspokojenie pohľadávky oprávneného, alebo do zastavenia konania podľa § 57 Exekučného poriadku.</p> <p>3. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu od roku 2008 (keď v dôsledku zmeny v súdnej správe došlo k preneseniu výkonu súdnictva na okresný súd). Súdny exekútor doručil 1. januára 2011 návrh výťažku z dražby spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam. Sťažovatelia namietajú nečinnosť okresného súdu a exekútora práve v tomto období, avšak podľa zistenia ústavného súdu v období od roku 2008 do januára 2011 exekútor pripravoval podklady pre rozvrhové pojednávanie, čo vyústilo práve do jeho návrhu výťažku z dražby doručeného 1. januára 2008. V období od augusta 2012 do apríla 2013 (8 mesiacov) okresný súd nevykonával vo veci žiaden úkon, bol bezdôvodne nečinný.</p> <p>Nad rámec uvedeného ústavný súd poukázal na to, že dĺžka napadnutého konania (začalo v roku 1999) je zjavne neprimeraná, keďže nie je ukončené ani po 17 rokoch od jeho začatia, a z tohto dôvodu ho ako celok nemožno považovať za zlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Revúca porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Revúca prikázal konať vo veci bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Okresný súd Revúca je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	

súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - nečinnosť

spisová značka	II. ÚS 387/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	04.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania o zaplatenie peňažnej sumy vedeného na Okresnom súde Piešťany v procesnom postavení žalovanej. Žalobný návrh bol 23. októbra 2006 doručený Okresnému súdu Trnava. Dňa 7. februára 2008 bol vec prijatá na konanie na Okresnom súde Piešťany.
z odôvodnenia	Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESELP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade. 1. Predmetom namietaného konania bolo rozhodovanie o návrhu na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom. V spore sťažovateľka vystupuje ako žalovaná. Vec nemožno považovať za skutkovo ani právne zložitú, teda dĺžka konania nebola závislá od zložitosti veci. 2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa nezúčastnila na dvoch z troch nariadených pojednávaní. Skutočnosť, že sťažovateľka sama navrhla prerušenie konania, síce samu osebe nemožno pričítať na farchu sťažovateľky, na druhej strane pri posudzovaní prieťahov v konaní treba zobrať do úvahy, že konajúci súd sa jej návrhom musel zaoberať. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom. Sťažovateľka za porušovateľa svojich práv označila Okresný súd Piešťany. Konanie na okresnom súde začalo 7. februára 2008. Do prvého úkonu okresného súdu smerujúceho k rozhodnutiu veci, t. j. pojednávania 4. marca 2014, uplynulo 5 rokov. V tomto období bol okresný súd bez akéhokoľvek zákonného dôvodu nečinný. V ďalšom období konal okresný súd plynule. Okresný súd 4. júla 2014 konanie prerušil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16. januára 2015. V súvislosti so skutočnosťou, že napadnuté konanie vedené okresným súdom bolo prerušené, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prieťahy v konaní.

	<p>Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol, že úplnou procesnou nečinnosťou okresného súdu v označenom období do 4. marca 2014 došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</u></p> <p><u>Zaviazal Okresný súd Piešťany uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>záväzkové právo</p> <p>občianske súdne konanie-občiansko-právne konanie</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov</p> <p>prietahy v konaní - neefektívny postup</p>

spisová značka	II. ÚS 409/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o odporovateľnosť právneho úkonu
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Vzhľadom na doterajšiu dĺžku a stav napadnutého konania možno konštatovať, že napadnuté konanie okresného súdu bolo neefektívne, zohľadniac aj ničím neodôvodnenú jeden a polročnú nečinnosť okresného súdu, ústavný súd rozhodol, že okresný súd svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je účastníkom konania vedeného Okresným súdom Komárno, ktoré sa začalo dorúčením jeho žaloby o odporovateľnosť právneho úkonu okresnému súdu dňa 1. júna 2009.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.</p> <p>1. Predmetom napadnutého konania na okresnom súde bolo rozhodovanie o žalobe o odporovateľnosť právneho úkonu vo veci navrhovateľa (sťažovateľa) proti žalovaným v 1. a 2. rade doručenej okresnému súdu 1. júna 2009. Konanie o odporovateľnosti právnych úkonov patrí k štandardným konaniam všeobecných súdov. Napriek argumentu okresného súdu, že išlo o skutkovo aj právne zložitú vec, ústavný súd nepovažuje napadnuté konanie za skutkovo a právne zložitú, aj keď zabezpečovanie svedka vzhľadom na neznáme miesto jeho pobytu vykazuje určitú skutkovú zložitost' napadnutého konania, avšak nie takú, ktorá by výrazným spôsobom mohla prispieť k doterajšej dĺžke napadnutého konania. Napadnuté konanie trvá viac ako šesť rokov dosiaľ bez meritórneho právoplatného rozhodnutia.</p> <p>2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanej</p>

	<p>veci, dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania. Správanie účastníka v konaní možno hodnotiť (v prípade, ak je zastúpený právnym zástupcom) cez úkony právneho zástupcu. V danom prípade neobstojí tvrdenie okresného súdu, že sťažovateľ nespolupracoval so súdom pri zisťovaní pobytu svedka, naopak, ústavný súd zistil, že sťažovateľ mal snahu pomôcť okresnému súdu pri zisťovaní pobytu svedka aj napriek tomu, že to nebola jeho povinnosť.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj hodnotením napadnutého konania podľa tretieho kritéria, t. j. postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľ doručil žalobu okresného súdu 1. júna 2009, okresný súd v predmetnej veci nariadil celkom osem pojednávaní, prvých sedem pojednávaní bolo nariadených v období od februára 2010 do mája 2011, z ktorých sa reálne uskutočnili tri pojednávania (1. februára 2011, 25. marca 2011 a 13. mája 2011), pričom posledné pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu, že ani dotedy sa okresnému súdu nepodarilo zaobstarať prítomnosť svedka (uskutočnilo sa až 2. decembra 2015). V súdnom spise sa nenachádza zmienka, že by okresný súd vyvíjal nejakú činnosť, aby zistil pobyt spomínaného svedka. Prostredníctvom pokynov kancelárie sledoval len stav iného konania – konania o návrhu na vyhlásenie osoby spomínaného svedka za mŕtveho za účelom zistenia jeho adresy, so záverom, že rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 25. 3. 2014 bol návrh na vyhlásenie osoby svedka za mŕtveho zamietnutý. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť už 26. apríla 2014, napriek tomu okresný súd v namietanom konaní pojednával až po vyše roku a pol svojej nečinnosti, a to 2. decembra 2015, na ktorom okresný súd rozhodol. Toto obdobie nečinnosti okresný súd odôvodnil zmenou zákonného sudcu. Na margo uvedeného ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už viackrát uviedol, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie stavu právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno porušené boli. Sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € a trovy právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup

spisová značka	II. ÚS 500/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že správanie účastníkov konania alebo tretích osôb nemožno samo osebe pričítať na ťarchu vec prerokujúceho súdu, avšak uvedené ho nezbavuje povinnosti zabezpečiť plynulé a včasné prerokovanie veci a dbať na to, aby prípadné prieťahy na strane týchto subjektov nevedli k porušeniu práv ostatných účastníkov konania. Postup okresného súdu

	ústavný súd vyhodnotil ako neefektívny.
skutkový stav a základné fakty	Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v súdnom konaní vedenom okresným súdom Galanta (začaté bolo v roku 2000), v ktorom sa proti žalovanému domáha zaplatenia peňažnej sumy s príslušenstvom.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Predmetom napadnutého konania, v ktorom sťažovateľ namietal zbytočné priesťahy, je rozhodovanie o jeho návrhu na zaplatenie peňažnej sumy z titulu odstúpenia od zmluvy o dielo, pričom obdobné spory tvoria bežnú agendu všeobecných súdov. V súvislosti s posudzovaním faktickej zložitosti vecí ústavný súd konštatoval, že pre rozhodnutie v merite vecí je potrebné zistiť skutkové otázky, ktoré vyžadujú odborné znalosti, čo bezpochyby zvyšuje stupeň skutkovej náročnosti vecí. Stupeň skutkovej zložitosti vecí zvyšuje aj rozsah spisového materiálu. Napriek už uvedenému tieto skutočnosti nie sú v okolnostiach danej veci spôsobilé vysvetliť celkovú dĺžku napadnutého konania, avšak možno ich zohľadniť pri určení sumy primeraného zadosťučinenia.</p> <p>2. Ústavný súd pri hodnotení ďalšieho kritéria, a to správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, nezistil také skutočnosti, ktoré by významne ovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku a mali byť zohľadnené na jeho ťarchu. Sťažovateľ sa zúčastňoval pojednávania a na výzvy okresného súdu reagoval primerane. Pri hodnotení tohto kritéria ústavný súd prihliadol na aktívny prístup sťažovateľa, ktorý v priebehu napadnutého konania namietal existenciu zbytočných priesťahov v preskúmanom konaní.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu. Z predloženého spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že ústavný súd už svojím nálezom zo 14. septembra 2011 rozhodol o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru žalovaného v napadnutom konaní. Ústavný súd sa stotožnil s hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré je obsahom nálezu zo 14. septembra 2011 a v posudzovaní postupu okresného súdu pokračoval až od právoplatnosti nálezu zo 14. septembra 2011.</p> <p>Ústavný súd zistil, že konanie na okresnom súde je ako celok poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou. Za súčasť nesústredenej činnosti okresného súdu považuje ústavný súd aj jeho postup pri zabezpečovaní znaleckého dokazovania aj po právoplatnosti nálezu ústavného súdu. Na vrub neefektívnosti v postupe okresného súdu pri zabezpečovaní znaleckého dokazovania možno okresnému súdu pripísať jeho postup vo vzťahu k ustanoveným znalcom, keď nekonal dostatočne rýchlo a dôsledne.</p> <p>Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku. V tomto prípade okresný súd toleroval nečinnosť ustanovených znalcov aj po uplynutí lehoty na podanie posudku, v primeranom čase nezisťoval dôvody ich nečinnosti, aby mohol prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie podania znaleckého posudku, prípadne včas ustanoviť iného znalca.</p> <p>K spomaleniu priebehu napadnutého konania v posudzovanom období došlo z dôvodov na strane žalovaného, keď právna zástupkyňa odporcu z rôznych dôvodov ospravedlnila svoju, resp. odporcovu neúčasť na nariadených pojednávaniach a zároveň požiadala o odročenie pojednávania, v dôsledku čoho okresný súd tieto pojednávania odročil. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že správanie účastníkov konania alebo tretích osôb nemožno samo osebe pričítať na ťarchu vec prerokúvajúceho súdu, avšak uvedené ho nezabavuje povinnosti zabezpečiť plynulé a včasné prerokovanie vecí a dbať na to, aby prípadné priesťahy na strane týchto subjektov nevedli k porušeniu práv ostatných účastníkov konania. Postup okresného súdu ústavný súd vyhodnotil ako neefektívny. Napokon ústavný súd konštatoval, že o neefektívnosti postupu</p>

	<p>okresného súdu svedčí predovšetkým samotná skutočnosť, že vec sťažovateľa nie je ani po viac ako 15 rokoch od začatia konania právoplatne skončená, čo je už samo osebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné.</p> <p>Pokiaľ ide o obranu okresného súdu, že v napadnutom konaní došlo k opakovanej zmene zákonného sudcu, ich nedostatočného počtu a s tým súvisiacim množstvom pridelených vecí jednotlivým sudcom okresného súdu, ústavný súd túto argumentáciu nemohol akceptovať. Ústava v čl. 48 ods. 2, ale aj dohovor v čl. 6 ods. 1 zaväzuje predovšetkým všeobecné súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 5 000 €.</u></p> <p><u>Okresný súd Galanta je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní - neefektívny postup práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie vecí - bez zbytočných prietahov

spisová značka	II. ÚS 511/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2
analytická právna veta	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava III (ďalej len "okresný súd") o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v procesnom postavení navrhovateľky. Žalobný návrh bol okresnému súdu doručený 24. septembra 1998. Ústavný súd nálezom z 21. júna 2006 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Predmetné konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

	<p>1. Predmetom napadnutého konania okresného súdu je rozhodovanie o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov k nehnuteľnostiam. V označenom konaní okresného súdu sťažovateľka vystupuje ako navrhovateľka. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nevykazuje znaky právnej ani skutkovej zložitosti.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky v napadnutom konaní nemalo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu vyššie uvedených práv sťažovateľky, bol postup samotného okresného súdu v konaní, ktoré začalo v roku 1998.</p> <p>Ústavný súd nálezom z 21. júna 2006 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nález ústavného súdu bol doručený okresnému súdu 14. augusta 2006. Ústavný súd v tomto konaní skúmal a hodnotil činnosť okresného súdu od právoplatnosti tohto nálezu až do posudzovania sťažnosti sťažovateľky. Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou, vychádzajúc predovšetkým z povahy veci, zo samotnej dĺžky napadnutého konania viac ako deväť a pol roka od vydania nálezu ústavného súdu v roku 2006, ale aj z priebehu konania v tomto období uzavrel, že v napadnutom konaní vedenom okresným súdom bol tento opakovane nečinný, resp. jeho činnosť sa vyznačovala nesústredenosťou.</p> <p>Vzhľadom na to, že ústavný súd už nálezom z 21. júna 2006 prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal, nepovažoval za potrebné uložiť túto povinnosť okresnému súdu opakovane.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2006 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 6000 eur a úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použit' odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kl'účové slová	<p>priet'ahy v konaní - nečinnosť</p> <p>priet'ahy v konaní - neefektívny postup</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných priet'ahov</p>

spisová značka	II. ÚS 573/2015
populárny názov	Priet'ahy v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva
sudca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie

	alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti vedeného na Okresnom súde Bratislava III v procesnom postavení odporkyne v 1. rade. Žalobný návrh bol podaný na okresný súd 3. júla 2003.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.</p> <p>1. Predmetom napadnutého konania na okresnom súde po viacerých zmenách petitu navrhovateľkou bolo rozhodovanie o návrhu vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti patrí k štandardným konaniam všeobecných súdov. Uvedené potvrdil aj predseda okresného súdu. Napriek tomu napadnuté konanie trvá už takmer 13 rokov.</p> <p>2. Druhým hodnotiacim kritériom významným pre rozhodnutie, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je správanie účastníka konania. Sťažovateľka riadne a včas reagovala na výzvy okresného súdu a ustanovovala sa aj na nariadené pojednávania. Adresovala okresnému súde viacero podaní, ktorými sa snažila domôcť ochrany svojich práv. Podala viacero návrhov na začatie konania, ktorých predmetom bola nehnuteľnosť, o ktorej sa pojednávalo v napadnutom konaní, čím čiastočne prispela k namietanej dĺžke napadnutého konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj hodnotením napadnutého konania podľa tretieho kritéria, t. j. postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Konanie na okresnom súde začalo 3. júla 2003, keď navrhovateľka podala svoj návrh. V predmetnej veci bolo nariadených 9 pojednávania. Pojednávania boli odročované aj napriek tomu, že účastníci konania sa na nich riadne zúčastňovali a boli nariaďované vo veľkom časovom odstupe. Prvé pojednávanie okresný súd nariadil až 7. apríla 2005, následne až do 7. marca 2006, keď bol spis pridelený inému sudcovi, okresný súd v predmetnej veci nevykonal žiaden úkon. Nasledujúce pojednávanie od pridelenia veci inému sudcovi bolo nariadené až na 21. január 2009. Ďalším neefektívnym krokom zo strany okresného súdu bolo odročenie pojednávania z 22. apríla 2009 na neurčito z dôvodu avizovanej zmeny návrhu. Napriek tomu, že avizovaná zmena návrhu bola okresnému súde doručená už 21. mája 2009, o tejto okresný súd nerozhodol a pojednávanie nariadil na 1. október 2010. Za rovnako neefektívny postup okresného súdu možno označiť aj pojednávanie z 25. mája 2011, keď okresný súd bez bližšieho odôvodnenia odročil toto pojednávanie na neurčito s tým, že zväží vykonanie ďalších procesných úkonov. Pričom nasledujúce pojednávanie po tomto postupe okresného súdu bolo nariadené až na 6. jún 2012. Postup okresného súdu v období od 3. júla 2003 do 5. decembra 2012 označil za neefektívny a nesústredný aj vtedajší predseda okresného súdu. Na druhej strane ústavný súd nemohol prehliadnuť, že k namietanej dĺžke napadnutého konania prispeli aj samotní účastníci, keď podávali návrhy na spresnenie predmetu konania, ako aj ďalšie procesné návrhy, s ktorými sa musel okresný súd vysporiadať, avšak rozhodovanie o týchto návrhoch, ktoré ovplyvnili dĺžku napadnutého konania, nemôžu ísť na vrub okresnému súde. Vo veci konajúci sudca, ktorému bola vec pridelená 7. marca 2006, svoju nečinnosť zdôvodnil vysokým nápadom vecí. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú</p>

	<p>štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III porušené boli.</u></p> <p>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>prietahy v konaní - nečinnosť</p> <p>prietahy v konaní - neefektívny postup</p>

spisová značka	II. ÚS 587/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sťažovateľka v konaní aktívne využívala svoje procesné oprávnenia, menila petit žaloby, čiastočne zobrala svoj návrh späť, podala námietku zaujatosti a podobne. Táto skutočnosť síce sama osebe nemôže byť pripisovaná na ťarchu správania sťažovateľky, na druhej strane sa okresný súd musel s návrhmi sťažovateľky procesne vysporiadať (dať na vyjadrenie protistrane, rozhodnúť o nich a doručovať rozhodnutia ostatným účastníkom), čo tiež negatívne ovplyvnilo dĺžku namietaného konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania (v procesnom postavení žalobkyne) o zaplatenie peňažnej sumy z titulu zhotovenia diela vedeného Okresným súdom Levice, ktoré sa začalo na tomto súde 26. marca 2007. Účastníčkou konania sa stala pripustením zmeny účastníkov konania (ako právna nástupkyňa pôvodného žalobcu) uznesením okresného súdu z 10. mája 2011.
z odôvodnenia	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Po oboznámení sa so spisovým materiálom a vyjadreniami účastníkov si ústavný súd osvojil tvrdenie konajúceho sudcu, podľa ktorého ide o právne i skutkovo zložitú vec, pretože v konaní o zhotovenie diela – interiér rodinného domu odporcov – bolo predmetom dokazovania najmä preskúmanie, či zhotovené dielo je umelecké stvárnenie odporcami objednaných komponentov do interiéru ich domu, alebo je to len priemyselný vzor, sériová výroba na objednávku z nadštandardných materiálov, ktoré sa individuálne museli upraviť požiadavkám objednávateľa. Na ten účel bolo nevyhnutné nariadiť znalecké dokazovanie.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd zistil, že sťažovateľka vstúpila do konania 10. mája 2011. Do rozhodnutia vo veci samej bolo nariadených osem pojednávaní, pričom sťažovateľka sa zúčastnila siedmich z nich. Na deviatom nariadenom pojednávaní ospravedlnila</p>

	<p>svoju neúčast', konanie sa však neuskutočnilo aj z dôvodu návštevy lekára sudcu. Sťažovateľka v konaní aktívne využívala svoje procesné oprávnenia, menila petit žaloby, čiastočne zobrala svoj návrh späť, podala námietku zaujatosti a podobne. Táto skutočnosť síce sama osebe nemôže byť pripisovaná na ťarchu správania sťažovateľky, na druhej strane sa okresný súd musel s návrhmi sťažovateľky procesne vysporiadať (dať na vyjadrenie protistrane, rozhodnúť o nich a doručovať rozhodnutia ostatným účastníkom), čo tiež negatívne ovplyvnilo dĺžku namietaného konania.</p> <p>3. Vo vzťahu k postupu konajúceho súdu ústavný súd konštatoval, že okresný súd konal priebežne, vykonával dostatočný počet úkonov, nie všetky však viedli k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, pretože boli neefektívne, napríklad okresný súd ustanovil znalca bez toho, aby vopred zistil, či ustanovený znalec je oprávnený na vypracovanie znaleckého posudku, spis okresného súdu nedal pripojiť ihneď po doručení oznámenia o započítaní pohľadávky odporcami, ale až skoro po troch rokoch od tohto oznámenia, rozsudok nedoručil v súlade s Občianskym súdnym poriadkom právnej zástupkyne navrhovateľa, uviedol nesprávne sídlo právnej zástupkyne navrhovateľa v záhlaví rozsudku a neuviedol meno a priezvisko sudcu v rozsudku, rozsudok odporcom doručoval tak, že nebolo možné zistiť, kedy bol doručený odporcom, čo bolo dôvodom vrátenia veci krajským súdom.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice porušené boli.</u> <u>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</u> <u>Zaviazal Okresný súd Levice uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní - právna a faktická zložitosť veci práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov

spisová značka	II. ÚS 589/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o vyporiadanie BSM
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	18.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd konštatuje, že hoci postup okresného súdu bol pomerne plynulý, pojednávania (spolu 32) boli nariaďované v krátkom časovom slede (hoci z dôvodu neúčasti účastníkov konania, ale aj práceneschopnosti konajúcej sudkyne museli byť viaceré z nich odročené), z hľadiska dodržania imperatívu ustanoveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je možné jeho dĺžku akceptovať, pretože signalizuje, že v napadnutom konaní z dôvodu nedostatočne efektívneho postupu okresného súdu dosiaľ nedošlo k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníkov konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva vedeného na Okresnom súde Trnava v procesnom postavení navrhovateľky. Žalobný návrh bol podaný na okresný súd 14. septembra 2006.
z odôvodnenia	Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných

	<p>prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že vec nie je právne zložitá, avšak vzhľadom na predmet konania – vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a rozsah, je možné ju považovať za fakticky zložitú. Počas konania bolo potrebné pristúpiť k znaleckému dokazovaniu znalcami z odborov bytového zariadenia a elektroniky. Táto skutočnosť mala nesporne vplyv na priebeh namietaného konania a jeho doterajšiu dĺžku.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že z 32 nariadených pojednávani sa sťažovateľka osobne zúčastnila 13. Aj z dôvodu jej neúčasti a márneho pokusu o mimosúdnu dohodu museli byť viaceré pojednávania odročované.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Namietané konanie dosiaľ trvá desať rokov. Ústavný súd konštatoval, že hoci postup okresného súdu bol pomerne plynulý, pojednávania (spolu 32) boli nariadované v krátkom časovom slede (hoci z dôvodu neúčasti účastníkov konania, ale aj práceneschopnosti konajúcej sudkyne museli byť viaceré z nich odročené), jeho dĺžku nie je možné akceptovať, pretože signalizuje, že v napadnutom konaní z dôvodu nedostatočne efektívneho postupu okresného súdu dosiaľ nedošlo k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníkov konania.</p> <p>Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu ústavný súd konštatoval, že v konaní došlo k prieťahom, ktoré boli čiastočne spôsobené zložitost'ou veci, čiastočne aj správaním účastníkov konania, ale najmä v dôsledku postupu okresného súdu.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Okresný súd Trnava porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup

spisová značka	II. ÚS 612/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľke nemožno a priori vytýkať, že v priebehu konania žiadala o odročenie nariadených pojednávani pre skutočnosti, ktoré nastali na jej strane, resp. strane jej právneho zástupcu, pretože uplatňovanie tohto procesného prostriedku slúži predovšetkým na ochranu práv účastníka konania, ktoré mu vyplývajú

	z právneho poriadku. Na druhej strane však v zásade nemožno prijať záver, podľa ktorého ak vec prerokujúci súd takému procesnému návrhu vyhovie, bude eo ipso zodpovedný za predĺženie stavu právnej neistoty, ktorý týmto postupom nastane vo sfére sťažovateľa.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je navrhovateľkou v konaní vedenom Okresným súdom Čadca, v ktorom sa domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam a vyplatenia finančnej sumy za odpredané motorové vozidlá, ako aj úspor na vkladných knižkách a účtoch odporcu. Žalobný návrh bol na okresný súd podaný v roku 1998. V priebehu napadnutého konania sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd so sťažnosťou z 3. februára 2011 a z 24. januára 2013, ktorými sa domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd nálezom z 13. apríla 2011 rozhodol o sťažnosti sťažovateľky z 3. februára 2011, že jej vyššie uvedené práva postupom okresného súdu porušené boli. Nálezom zo 14. mája 2013 o sťažnosti sťažovateľky z 24. januára 2013 rozhodol tak, že v období po vydaní nálezu ústavného súdu z 13. apríla 2011 tieto práva sťažovateľky postupom okresného súdu porušené neboli.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd zotrval na hodnotení zložitosti veci uvedenom v náleze zo 14. mája 2013, v ktorom konštatoval, že z hľadiska predmetu sporu ide o štandardnú občianskoprávnú vec, ktorá nie je právne zložitá. Z hľadiska rozsahu a náročnosti zisťovania skutkového stavu možno vec považovať za zložitejšiu vzhľadom na viaceré zmeny návrhov uskutočnených účastníkmi konania a potrebu vykonať znalecké dokazovanie. Faktická zložitost' veci však nemôže ospravedlňovať doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>2. V súvislosti s hodnotením tohto kritéria ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že pojednávania nariadené na 21. júl 2015 a 2. september 2015 boli odročené z dôvodov na strane sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľke nemožno a priori vytýkať, že v priebehu konania žiadala o odročenie nariadených pojednávani pre skutočnosti, ktoré nastali na jej strane, resp. strane jej právneho zástupcu, pretože uplatňovanie tohto procesného prostriedku slúži predovšetkým na ochranu práv účastníka konania, ktoré mu vyplývajú z právneho poriadku. Na druhej strane však v zásade nemožno prijať záver, podľa ktorého ak vec prerokujúci súd takému procesnému návrhu vyhovie, bude eo ipso zodpovedný za predĺženie stavu právnej neistoty, ktorý týmto postupom nastane vo sfére sťažovateľa. Uvedené správanie sťažovateľky ako účastníčky konania možno primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní v období nasledujúcom po právoplatnosti nálezu ústavného súdu zo 14. mája 2013, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou.</p> <p>Podľa judikatúry ústavného súdu všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň fyzická osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje, aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku.</p>

	<p>V danej veci okresný súd nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo 7. februára 2013, avšak znalecký posudok mu bol doručený až po dvoch rokoch od nariadenia jeho vypracovania, čo rozhodujúcou mierou prispelo k prieťahom v napadnutom konaní v priebehu posudzovaného obdobia. Okresný súd v danom prípade využil svoje oprávnenia danému Občianskym súdnym poriadkom, dokonca upozornil na neakceptovateľné správanie znalca ministerstvo. Aktívny postup okresného súdu pri zabezpečovaní znaleckého posudku zohľadnil ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zabezpečení.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že okresný súd v posudzovanom období vykonal viaceré procesné úkony na zabezpečenie dôkazov, uskutočňoval pojednávanie a nariadil znalecké dokazovanie, jeho činnosť však nevedla efektívne k naplneniu účelu konania, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníka konania, a dochádza k nemu v zásade prerokovaním a rozhodnutím veci v primeranej lehote. Svedčí o tom aktuálny stav konania, ktoré nie je skončené ani po sedemnástich rokoch od podania návrhu, a to ani napriek príkazu v náleze ústavného súdu z 20. januára 2010 postupovať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2013 porušené boli.</u> <u>Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</u> <u>Zaviazal Okresný súd Čadca uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovet.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prieťahov

spisová značka	II. ÚS 641/2015
populárny názov	Prieťahy v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v exekučnom konaní. Exekučné konanie sa začalo dňa 24. marca 2010 doručením návrhu sťažovateľky na vykonanie exekúcie z 22. marca 2010 súdnemu exekútorovi. Dňa 6. apríla 2010 podal súdny exekútor na okresnom súde žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnej veci sťažovateľky ako oprávnenej.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v

konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o skutkovú a právnu zložitosť preskúmvanej veci, ústavný súd konštatoval, že nejde o vec skutkovo ani právne zložitú, pričom ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti neakcentovala skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Ústavný súd pri hodnotení ďalšieho kritéria, správania sťažovateľky ako účastníčky napadnutého konania, nezistil také skutočnosti, ktoré by ovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku a mali byť zohľadnené na jej ťarchu. Sťažovateľke preto nemožno pričítať podiel na stave veci, v akom sa vec nachádza v čase rozhodovania ústavného súdu o jej sťažnosti. Pri hodnotení tohto kritéria ústavný súd prihliadol na aktívny prístup sťažovateľky, keď v priebehu napadnutého konania postupom podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov namietala existenciu zbytočných prieťahov v preskúmvanom konaní. Sťažovateľka tak, využívajúc aj iné prostriedky spôsobilé aspoň čiastočne minimalizovať zbytočné prieťahy v postupe okresného súdu, mala snahu aj takto ovplyvniť a tým skrátiť celkovú dĺžku napadnutého konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní a zistil, že doterajší postup okresného súdu v priebehu napadnutého konania je poznamenaný obdobiami jeho ničím neodôvodnenej nečinnosti (obdobie september 2012 až apríl 2013, máj 2013 až december 2013, január 2014 až február 2015), ktoré sú v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prieťahov, pretože okresný súd v týchto obdobiach nevykonával žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že tieto obdobia nečinnosti okresného súdu mali rozhodujúci podiel na celkovom spomalení napadnutého konania, a tým aj na predĺžení stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Namietané konanie je čiastočne poznačené aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu pri prerokovaní a rozhodovaní danej veci, na vrub ktorej možno pripísať aj vydanie uznesenia okresného súdu zo 17. augusta 2010, ktoré bolo na základe odvolania sťažovateľky v odvolacom konaní uznesením krajského súdu zrušené a v rozsahu jeho zrušenia bola vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Za súčasť nesústredného postupu okresného súdu možno považovať aj vydanie uznesenia okresného súdu z 2. decembra 2013, ktoré bolo na odvolanie sťažovateľky v rámci autoremedúry uznesením okresného súdu z 19. februára 2015 zrušené pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v tom, že okresný súd postupom podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku nenariadil v exekučnej veci sťažovateľky pojednávanie.

V súvislosti s namietanou dĺžkou napadnutého konania ústavný súd zohľadnil aj skutočnosť, že na jeho celkovú dĺžku mal nezanedbateľný vplyv aj postup krajského súdu, ktorý o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu zo 17. augusta 2010 (súdny spis bol predložený krajskému súdu v januári 2011) rozhodol až v decembri 2012 a súvisiaci spisový materiál vrátil okresnému súdu vo februári 2012, čo však nemôže ísť na ťarchu okresného súdu.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:

Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II porušené bolo. Okresnému súdu Bratislava II prikázal konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 1 500 €.

	Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania.
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov prietahy v konaní - nečinnosť prietahy v konaní - neefektívny postup

spisová značka	II. ÚS 666/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	11.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je úprava práv a povinností k maloletej, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, I. ÚS 19/00 a iné).
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je účastníkom konania vedeného Okresným súdom Košice I, ktorého predmetom je úprava práv a povinností k jeho maloletej dcére. Návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej bol matkou maloletej podaný na okresný súd dňa 9. januára 2013.
z odôvodnenia	Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade. Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že predmetom napadnutého konania je úprava práv a povinností k maloletej, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty. 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že doterajšia dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. 2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania účastníkov konania v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, teda dĺžka napadnutého konania v zásade nebola vyvolaná správaním sťažovateľa. Možno však prisvedčiť predsedovi okresného súdu, že pre neúčast' navrhovateľky bolo treba opakovane odročiť pojednávania, napriek tomu však okresný súd nevyužil svoje oprávnenie a pre sťaženie postupu v konaní neuložil navrhovateľke poriadkovú pokutu. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatoval, že celkové trvanie napadnutého konania už viac

	<p>ako 3 roky bez meritórneho rozhodnutia na okresnom súde, v kontexte konania o úpravu práv a povinností k maloletej je už samo osebe neprimerané.</p> <p>Ústavný súd ďalej poukázal na to, že okresný súd v danej veci minimálne od 9. januára 2013 do 5. mája 2014 (tak, ako to vo svojom vyjadrení uviedol aj predseda okresného súdu), teda podstatne viac ako počas jedného roka bol vo veci nečinný alebo nesústreďený. Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne poldruha roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy. K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným priesťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a primárne ani v dôsledku správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných priesťahov.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Okresný súd Košice I porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Košice I prikázal konať vo veci bez zbytočných priesťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 1 500 €.</u></p> <p><u>Okresný súd Košice I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	priesťahy v konaní - neefektívny postup

spisová značka	II. ÚS 690/2015
populárny názov	Priesťahy v konaní o určenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je účastníkom konania vedeného Okresným súdom Košice I (ďalej len "okresný súd") o určenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v procesnom postavení žalobcu. Žaloba bola na okresný súd podaná 10. novembra 2008.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií

	<p>posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania (určenie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti) po skutkovej ani právnej stránke nemožno považovať za taký zložitý, aby odôvodňoval doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania. Rozhodovanie o určení spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto vec nemožno považovať za právne zložitú. Vzhľadom na vyšší počet účastníkov konania na strane žalobcov možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou nečinnosťou okresného súdu prejavujúcou sa aj tým, že vo veci sa dosiaľ neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.</p> <p>2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadne významnejšie skutočnosti, prostredníctvom ktorých by sťažovateľ prispel k vzniku priet'ahov v napadnutom konaní.</p> <p>3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že napadnuté konanie vedené okresným súdom, ktoré sa začalo 10. novembra 2008, trvá viac ako 7 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené, pričom navyše dosiaľ sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo opakovane k obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu. Ako nesústreďený, a teda neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu, výsledkom ktorého bolo vydanie uznesenia, ktorým okresný súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaných a ktoré bolo z dôvodu zmätočnosti ako nepreskúmateľné uznesením krajského súdu zrušené z dôvodu, že odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu o pripustení zmeny účastníkov na strane žalovaných nemalo oporu v spise.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I porušené boli. Okresnému súdu Košice I prikázal konať bez zbytočných priet'ahov. Sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 2500 eur a úhradu trov konania.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>priet'ahy v konaní - neefektívny postup</p> <p>priet'ahy v konaní - nečinnosť</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných priet'ahov</p>

spisová značka	II. ÚS 691/2015
populárny názov	Priet'ahy v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016

dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že znalecké dokazovanie, ktoré si s prihliadnutím na jeho priebeh vyžadovalo opakované zabezpečenie doplnenia podkladov nevyhnutných na vypracovanie znaleckého posudku na základe žiadosti súdnej znalkyne, preukazuje v podstatnej miere skutkovú zložitost' prerokúvanej veci, ktorá významnou mierou prispela k predĺženiu napadnutého konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v exekučnom konaní, ktorého je účastníčkou v procesnom postavení povinnej. Exekučné konanie sa začalo dorúčením návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi dňa 31. októbra 2006. Dňa 15. novembra 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej exekučnej veci.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou EŠEP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. V súvislosti s posudzovaním právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd konštatoval, že exekučné konanie sa spravidla považuje za konanie, ktoré je tak po právnej stránke, ako aj po stránke faktickej pomerne jednoduché. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom na nariadenie exekúcie. Ústavný súd zistil, že v priebehu konania sťažovateľka okresnému súdu doručila návrh na zastavenie exekučného konania a podnet na zrušenie platobného rozkazu, v ktorých namietala vadu doručenia tohto platobného rozkazu (exekučného titulu) do vlastných rúk, na základe čoho následne žiadala o vykonanie znaleckého dokazovania. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že znalecké dokazovanie, ktoré si s prihliadnutím na jeho priebeh vyžadovalo opakované zabezpečenie doplnenia podkladov nevyhnutných na vypracovanie znaleckého posudku na základe žiadosti súdnej znalkyne, preukazuje v podstatnej miere skutkovú zložitost' prerokúvanej veci, ktorá významnou mierou prispela k predĺženiu napadnutého konania.</p> <p>2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd v tejto súvislosti, vychádzajúc zo spisu, konštatoval, že k predĺženiu napadnutého konania prispela sťažovateľka najmä podávaním nekvalifikovaných návrhov, na odstránenie chýb ktorých ju musel okresný súd vyzývať.</p> <p>3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že doterajší priebeh napadnutého konania charakterizuje neefektívna a nesústredená činnosť okresného súdu. Ako neefektívny zhodnotil ústavný súd napr. postup okresného súdu, ktorým podanie sťažovateľky označené ako „odvolanie“ postúpil (potom, ako sťažovateľka na jeho výzvu na odstránenie nedostatkov tohto podania nereagovala a podanie nedoplnila) na rozhodnutie krajskému súdu, keďže išlo o podanie, ktoré podľa obsahu nebolo možné kvalifikovať ako odvolanie, pričom okresný súd ho mal v súlade s § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odmietnuť, keďže sťažovateľkou neodstránené nedostatky tohto podania bránili v konaní pokračovať.</p> <p>Ako nesústredený, a teda neefektívny hodnotil ústavný súd aj postup okresného súdu súvisiaci s nariadením znaleckého dokazovania. Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že vykonanie znaleckého dokazovania požadovala ešte v roku 2010, pričom k samotnému znaleckému dokazovaniu vyhotovením znaleckého posudku okresný súd pristúpil až v roku 2013. Ústavný súd prisvedčil námietke sťažovateľky a konštatoval, že obdobie troch rokov (august 2010 až august 2013), ktoré okresný súd potreboval na to, aby sa s návrhom sťažovateľky na</p>

	<p>vykonanie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania vysporiadal a znalecké dokazovanie nariadil, nemožno považovať za postup, ktorý by v napadnutom konaní bolo možné kvalifikovať ako efektívny a smerujúci k odstráneniu neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v napadnutom konaní nachádzala.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V porušené bolo. Okresnému súdu Bratislava V prikázal konať vo veci bez zbytočných prietahov. Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 500 €.</u> <u>Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>znalec, znalecký posudok - znalecké dokazovanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov exekúcia - exekučné konanie prietahy v konaní - neefektívny postup</p>

spisová značka	II. ÚS 703/2015
populárny názov	Prietahy v dedičskom konaní
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou dedičského konania vedeného Okresným súdom Pezinok (ďalej len "okresný súd"), ktoré sa začalo doručením návrhu okresnému súdu 1. júna 2011. Týmto návrhom sa sťažovateľka domáhala dodatočného prejednanja dedičstva po poručiteľovi.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESEF v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania (prerokovanie novoobjaveného majetku po poručiteľovi) tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto spravidla nemožno takéto veci považovať z právneho hľadiska za zložité. Ústavný súd zo súvisiaceho spisu nezistil žiadnu zásadnú okolnosť, ktorá by mohla odôvodňovať prípadný záver o skutkovej a právnej zložitosti veci sťažovateľky.</p>

	<p>2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktorými by s'ťažovateľka mohla prispieť k vzniku priet'ahov v napadnutom konaní.</p> <p>3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, bol postup samotného okresného súdu, a to aj vrátane postupu poverenej notárky ako súdnej komisárky v konaní o dedičstve, keďže jej úkony sa podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu považujú za úkony súdu, ktorými možno spôsobiť zbytočné priet'ahy v konaní.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že napadnuté konanie vedené okresným súdom sa začalo 1. júna 2011, trvá viac ako 4 roky a dosiaľ nie je právoplatne skončené.</p> <p>Ústavný súd taktiež konštatoval, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo opakovane k obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (od apríla 2012, keď s'ťažovateľka zaplatila súdny poplatok, do decembra 2012, keď okresný súd predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku, a od decembra 2013, keď okresný súd uznesením napadnuté konanie zastavil, do júna 2014, keď bolo citované rozhodnutie doručované účastníkom konania). Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na neprimerane dlhé obdobie 5 mesiacov, ktoré okresný súd potreboval na predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku, ktorý s'ťažovateľka podala okresnému súdu v júli 2014 (v tomto období vykonal okresný súd jediný procesný úkon spočívajúci vo výzve s'ťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku).</p> <p>Na celkovú dĺžku napadnutého konania negatívne vplyva opakované zrušenie rozhodnutí okresného súdu o zastavení konania v odvolacom konaní z totožných dôvodov, preto je namieste záver, že posudzované konanie ako celok charakterizuje aj neefektívny postup okresného súdu. Neefektívnosť konania sa prejavuje najmä v nesústredenom postupe okresného súdu pri zisťovaní skutkového stavu veci a následnom vydaní nepreskúmateľných rozhodnutí, keďže predmetné uznesenia okresného súdu boli opätovne zrušené v odvolacom konaní a vec bola vrátená na ďalšie konanie.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok porušené boli. Okresnému súdu Pezinok prikázal konať bez zbytočných priet'ahov. S'ťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 3000 eur a úhradu trov konania.</u></p>
<p>použit' odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>priet'ahy v konaní - neefektívny postup práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných priet'ahov priet'ahy v konaní - nečinnosť</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 705/2015</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Priet'ahy v konaní v období po rozhodnutí ústavného súdu</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález – Nález</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11.02.2016</p>
<p>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</p>	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
<p>analytická právna veta</p>	<p>Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím</p>

	Okresný súd Trenčín v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a právo na úhradu trov konania.
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní - opakované

spisová značka	II. ÚS 706/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je účastníkom konania o zaplatenie peňažnej sumy vedeného Okresným súdom Galanta (ďalej len "okresný súd") v procesnom postavení žalovaného. Konanie pred okresným súdom sa začalo v roku 2003. Dňa 7. októbra 2013 bol vyhlásený rozsudok, ktorým okresný súd meritórne rozhodol vo veci. Tento rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 26. októbra 2015. Sťažovateľ podal sťažnosť na ústavný súd dňa 8. decembra 2014.
z odôvodnenia	Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo. Ústavný súd zistil, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 7. októbra 2013 vyhlásením rozsudku. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 8. decembra 2014, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na okresnom súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nad rámec uvedeného poukázal i na to, že jeho judikatúra sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Pokiaľ ide o posudzovanú vec, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke nepochybne zložitú, pretože skutkové posúdenie veci si vyžadovalo aj úzko odborné poznatky, veď vo veci bolo treba nariadiť 4 znalecké posudky. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

	<p>Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, bolo potrebné konštatovať, že na celkovej dĺžke konania mal svoj podiel aj sťažovateľ najmä tým, že sa minimálne štyrikrát nezúčastnil na nariadených pojednávaniach, ktoré museli byť aj z toho dôvodu odročené. Samozrejme, využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v napadnutom súdnom konaní nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy, avšak aj sťažovateľ si musel byť vedomý toho, že takéto úkony spôsobujú predĺženie priebehu konania. Okrem toho sťažovateľ (jeho právny zástupca) nebol vždy súčinnosťný.</p> <p>Z prehľadu procesných úkonov vyplýva, že okresný súd konal vo veci v podstate priebežne s výnimkou asi troch mesiacov po vynesení ostatného rozsudku, keď jeho konanie bolo neefektívne, pretože spis mu bol krajským súdom vrátený bez rozhodnutia o odvolaní „z dôvodu jeho predčasného predloženia“. Okrem tohto obdobia však okresný súd vykonal vo veci desiatky účinných úkonov smerujúcich k odstráneniu právnej neistoty v danej veci (konkrétne 18 pojednávaní); nariadil 4 znalecké posudky, bolo zadovážené množstvo relevantných listinných dôkazov.</p> <p>Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie tohto základného ústavného práva. Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	prietahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 764/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.01.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol, že personálne problémy, ku ktorým patrí aj dlhodobá práceneschopnosť zákonného sudcu a nedostatočné personálne obsadenie všeobecného súdu, by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. K takýmto personálnym problémom vyžadujúcim si prijatie zodpovedajúcich opatrení možno zaradiť síce krátkodobú, ale opakujúcu sa práceneschopnosť zákonného sudcu, ktorá v konkrétnych okolnostiach prípadu spôsobila predĺženie konania o takmer rok.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie vyššie uvedených práv postupom Okresného súdu Košice I v konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu doplatenia kúpnej ceny. Žaloba sťažovateľky bola okresnému súdu doručená dňa 2. júla 2008.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou

judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania po skutkovej ani právnej stránke nemožno považovať za taký zložitý, aby odôvodňoval doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania (zatiaľ v trvaní viac ako sedem rokov). V tejto súvislosti ústavný súd zdôraznil, že táto sporová agenda tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto vec nemožno považovať za právne zložitú. Nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania a následne kontrolného znaleckého dokazovania signalizuje vyššiu mieru skutkovej zložitosti veci.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že nezistil žiadne významnejšie skutočnosti, prostredníctvom ktorých by sťažovateľka prispela k vzniku prietahov v napadnutom konaní. Zo spisu síce vyplýva, že sťažovateľka sa pojednávania nariadeného na 3. február 2010 nezúčastnila, svoju neúčast' na pojednávaní však ospravedlnila potvrdením o zdravotnom stave, ktorý jej v účasti na nariadenom pojednávaní bránil. Svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 4. september 2012 síce sťažovateľka ani jej právna zástupkyňa neospravedlnili, avšak táto ojedinelá neospravedlnená neúčast' sťažovateľky nemôže mať aj vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania zásadnejší vplyv na vznik prietahov v tomto konaní.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd zdôraznil, že doterajší priebeh napadnutého konania charakterizuje predovšetkým neefektívny postup okresného súdu. Z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne došlo k odročeniu pojednávania celkovo trikrát. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol, že personálne problémy, ku ktorým patrí aj dlhodobá práceneschopnosť zákonného sudcu a nedostatočné personálne obsadenie všeobecného súdu, by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. K takýmto personálnym problémom vyžadujúcim si prijatie zodpovedajúcich opatrení možno zaradiť síce krátkodobú, ale opakujúcu sa práceneschopnosť zákonného sudcu, ktorá v konkrétnych okolnostiach prípadu spôsobila predĺženie konania o takmer rok. V napadnutom konaní možno identifikovať aj krátkodobé obdobia nečinnosti okresného súdu, a to v období od februára 2012, keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie k znaleckému posudku, do septembra 2012, keď sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, v rámci ktorého vykonal okresný súd len jednoduchý úkon doručovania podania účastníka konania, a v období od januára 2015, keď bol okresnému súdu predložený znalecký posudok, do júla 2015, keď sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, v rámci ktorého okresný súd rozhodol len o priznaní odmeny súdnemu znalcovi. Obranu okresného súdu založenú na tvrdení, že k predĺženiu konania do určitej miery prispel aj znalec, ktorý vypracovával kontrolný znalecký posudok od 28. 10. 2013 do 30. 1. 2015, ústavný súd neakceptoval poukázaním na skutočnosť, že okresný súd síce uznesením z 18. októbra 2013 nariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie a ustanovil súdneho znalca, avšak spis bol súdnemu znalcovi z dôvodu nevyhnutnosti rozhodnutia o opravných prostriedkoch odvolacím súdom predložený až v januári 2014. Okrem toho súdny znalec spis na žiadosť okresného súdu vrátil v marci 2014 z dôvodu jeho vyžiadania okresnou prokuratúrou a následne krajskou prokuratúrou, pričom opätovne predložený bol súdnemu znalcovi až v septembri 2014 a samotný znalecký posudok bol vypracovaný k 30. januáru 2015.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že:

Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

	<u>práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I porušené boli. Okresnému súdu Košice I prikázal konať vo veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 2 000 €. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní - neefektívny postup pojednávane - odročenie pojednávane - kolízia pojednávani prietahy v konaní - nečinnosť

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.